

II

(Az EK-Szerződés/Euratom-Szerződés alapján elfogadott jogi aktusok, amelyek közzététele nem kötelező)

HATÁROZATOK

BIZOTTSÁG

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2005. július 5.)

az Olaszország által a 290/99 sz. törvény 4. és 5. cikke, a 67/88. sz. törvény 15. cikke 16. bekezdése és a 252/91 sz. törvény alapján az állattenyésztési és olajtermelési ágazat javára előírt támogatásról

(az értesítés a C(2004) 4769. számú dokumentummal történt)

(Csak az olasz nyelvű szöveg hiteles.)

(2007/655/EK)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 88. cikke (2) bekezdésének első albekezdésére,

miután felszólították az érdekelteket, hogy az említett cikkeknek ⁽¹⁾ megfelelően nyújtsák be észrevételeiket, és ezen észrevételek figyelembevételével,

mivel:

I. ELJÁRÁS

- (1) 1998. augusztus 6-i, 1998. augusztus 12-én iktatott levelével Olaszország Európai Unió melletti állandó képviselője az EU-Szerződés 88. cikkének (3) bekezdése értelmében törvénytervezetet jelentett be határidők meghosszabbítására az agrárszektorban. Ezt a törvényt támogatásként iktatták a 490/1998. számon.
- (2) 1998. november 30-i keltezésű, 1998. december 4-én iktatott levelükkel az olasz hatóságok eleget tettek a Bizottság információnyújtás iránti kérelmének.
- (3) 1999. szeptember 13-i levelében a Bizottság arra kérte az olasz hatóságokat, hogy küldjék el azokat az információkat, amelyeket 1999. január 28-i levelében kért, de még nem érkeztek be. Ugyanebben a levelében a Bizottság arra kérte az olasz hatóságokat, hogy erősítsék meg azokat a sajtóértesítéseket, amelyek szerint a parlament 1999. augusztus 17-én a 290. sz. törvénytervezetet törvénnyé nyilvánította, amelyet az Olasz Köztársaság Hivatalos

Közlönyének 1999. augusztus 20-i 195. számában tettek közzé.

- (4) 1999. október 25-i keltezésű, 1999. november 5-én iktatott levelükben az olasz hatóságok megerősítették, hogy a törvénytervezetet 290/99 számon törvénnyé nyilvánították. Ugyanez a levél mellékletként tartalmazta az elfogadott törvény szövegét, valamint a Bizottság által az 1999. január 28-i levélben kért információk egy részét.
- (5) A fenti információk alapján a támogatási programot 155/99 számon a be nem jelentett támogatások jegyzékébe foglalták.
- (6) 2000. február 24-i levelében ⁽²⁾ a Bizottság tájékoztatta Olaszországot arról a határozatáról, amellyel a 290/99. sz. törvény 4. és 5. cikkével, az 1988. március 11-i 67/88 sz. törvénnyel (1988. pénzügyi törvény) és az 1991. augusztus 8-i 252/91. sz. törvénnyel szemben megindította az EK-Szerződés 88. cikkének (2) bekezdése szerinti eljárást. Ugyanebben a levélben a Bizottság ezenkívül tájékoztatta Olaszországot, hogy nincs ellenvetése a 290/99. sz. törvény többi (1., 2., 3., 6., 7. és 8.) cikkével kapcsolatban, mivel azok az EK-Szerződés 87. (1) cikke értelmében nem képeznek támogatást.
- (7) Ugyanezzel a levéllel a Bizottság elrendelte, hogy Olaszország a 659/1999/EK tanácsi rendelet ⁽³⁾ 10. cikkének (2) és (3) bekezdése értelmében a levél kézhezvételétől számított egy hónapon belül nyújtsa be az összes

⁽¹⁾ HL C 148., 2002.5.27., 2. o.

⁽²⁾ SG (2000.) D/101808.

⁽³⁾ HL L 83., 1999.3.27., 1. o.

dokumentumot, információt és adatot a kérdéses intézkedések összegezhetőségének értékelése céljából.

- (8) A Bizottságnak a fenti eljárás elindítására vonatkozó határozata az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjában* ⁽⁴⁾ kihirdetésre került. A Bizottság felkérte az érdekelteket, hogy tegyék meg észrevételeiket.
- (9) 2002. március 23-i levelükben az olasz hatóságok a Bizottság által az eljárás elindításakor kért információk bemutatására megszabott határidő 30 napos meghosszabbítását kérték.
- (10) 2002. május 18-i levelükben az olasz hatóságok benyújtották a Bizottságnak az eljárás elindításához kapcsolódó érdemi megjegyzéseiket.
- (11) 2002. október 13-i levelükben az olasz hatóságok benyújtották a Bizottság 2002. július 17-i levelében kért információkat.
- (12) 2002. január 31-i levelükben az olasz hatóságok a Bizottság által a 2002. december 13-i levélben kért információk bemutatására megszabott határidő meghosszabbítását kérték.
- (13) 2001. július 12-i levelükben az olasz hatóságok benyújtották a kért információkat.
- (14) A Bizottság ezen kívül 2002. június 30-án levélben észrevételeket kapott harmadik felek részéről. Ezeket az észrevételeket továbbította Olaszországnak, lehetőséget nyújtva utóbbinak véleménye kifejtésére. Az olasz hatóságok részéről nem érkeztek speciális érdemi megjegyzések erre a levélre.
- (15) 2002 márciusában, figyelembe véve egyrészt a 290/99. sz. törvény 4. cikkének támogatásra vonatkozó intézkedéseit és az ugyanezen törvény 5. cikkében valamint a 67/88. sz. törvény 15. cikkének 16. bekezdésében és a 252/91. sz. törvényben előírányzottak közötti eltéréseket és a kapcsolat hiányát, a Bizottság úgy döntött, hogy az ügyet két külön aktára, vagyis a C/7A/2000-re és a C/7B/2000-re választja szét, amelyek a 290/99. sz. törvény 4. cikkére és a 290/99. sz. törvény 5. cikkére, illetve a 67/88. sz. törvény 15. cikkének 16. bekezdésére és a 252/91. sz. törvényre vonatkoznak.
- (16) 2002. április 5-i levelében ⁽⁵⁾ a Bizottság tájékoztatta Olaszországot, hogy végleges elutasító döntést hozott a 290/99 törvény 4. cikkében tervezett támogatási intézkedésekkel kapcsolatban. Ugyanebben a levélben a Bizottság tájékoztatta Olaszországot, hogy a kérdéses döntés nem vonatkozik azokra az 1988. március 31-én lejáró agrár-működési és meliorációs hitel-műveletekre, amelyekre a 290/99. törvény meghosszabbítást irányzott elő és nincs is hatással azokra. Hasonlóan a kérdéses döntés nem érinti a 290/99. törvény 5. cikkét, sem a 67/88. sz. törvény 15. cikke 16. bekezdését és a 252/91. sz. törvényt, vagyis a 290/99. sz. törvény 5. cikkében említett támogatások

engedélyezésének jogi alapját, amelyeket a C/7B/2000 állami támogatások keretén belül kell megvizsgálni.

- (17) Az olasz hatóságok újabb információkat nyújtottak be 2003. február 27-i, 2003. február 28-án iktatott levelükben; ez tartalmazta a Bizottság által 2002. május 8-i levélben kért tájékoztatást.
- (18) A Bizottság tisztviselői és az olasz hatóságok között 2004. március 24-én tartott megbeszélés és az ebben a témában folytatott különböző informális megbeszélések eredményeként az olasz hatóságok 2004. május 20-án levélben további időt kértek az akta vizsgálatához még szükséges információk benyújtásához.
- (19) 2004. október 29-i keltezésű, 2004. november 3-án iktatott levelükben az olasz hatóságok további tájékoztatást adtak át. Ugyanebben a levélben kiemelték a pénzügyi adatok, a végrehajtott beavatkozások és az érintett társaságok beszámoló jelentéseinek körültekintő kezelésére vonatkozó kérésüket.
- (20) 2004. november 24-i keltezésű, 2004. december 3-án iktatott levelükben az olasz hatóságok további tájékoztatást adtak át. Ezek a túlmenően pontosították, hogy addig a pillanatig nem nyújtottak még be semmilyen, az adatok bizalmas kezelésére vonatkozó kérést.
- (21) További információkat nyújtottak át egy 2005. április 4-i, 2005. április 7-én iktatott levélben.

II. A TÁMOGATÁS LEÍRÁSA

II.1. A jelen határozat hatálya

- (22) A 290/99. sz. törvény különféle műveletek határidejének meghosszabbítását irányozza elő a mezőgazdasági ágazatban. Ez a törvény nyolc cikkből áll. 2002. február 24-i határozatában a Bizottság úgy döntött, hogy nem támaszt ellenvetést a törvény 1., 2., 3., 6., 7. és 8. cikkével szemben, mivel ezek az EK-Szerződés 87. cikke (1) bekezdése értelmében nem jelentenek támogatást. Másrészt viszont a 88. cikk (2) bekezdése alapján az eljárást megindító határozat vonatkozik ugyanezen törvény 4. és 5. cikkére, valamint a 67/88. sz. törvény 15. cikk 16. bekezdésére és a 252/91. sz. törvényre, ami jogalapot nyújt a 290/99. sz. törvény 5 cikkében említett támogatások odaítéléséhez.
- (23) 2002. április 5-én a Bizottság elutasító határozatot fogadott el a 290/99. sz. törvény 4. cikkére vonatkozóan. E döntés a 67/88. sz. törvény 16. bekezdése 15. cikkére, a 252/91. törvényre (csak az 1988. március 31-ig lejáró agrár-, működési és meliorációs hitel-műveletekre vonatkozik) és a 290/99. sz. törvény 5. cikkére.

II.2. Háttér

- (24) A benyújtott információ alapján az állattenyésztési ágazatot Olaszországban a termelés szétaprózódása sújtotta, ennek következtében szerkezete túlhaladottá vált és nem volt képes minőségi termelésre. Abból a célból, hogy modernizálja az egész rendszert, a 87/90. sz. törvény, majd az ezt

⁽⁴⁾ HL C 148., 2000.5.27., 2. o.

⁽⁵⁾ 2002. április 5-i SG (2002) D/229239 határozat.

módosító 252/91. sz. törvény támogatásokat irányzott elő integrált tervek támogatására, vagyis olyan tervekre, amelyek több vállalatot egyesítettek fűrt-logikában. A terveket a CIPE (a Gazdasági programozás minisztériumok közötti bizottsága) által jóváhagyott programba foglalták, azzal az előfeltétellel, hogy csak egymáshoz kapcsolódó és olyan vállalatok csoportja által megvalósított projekteket finanszíroznak, amelyek képesek biztosítani az egész program végrehajtását. Ez egyébként azt is jelentette, hogy minden résztvevő társaság program egészének végrehajtásáért felelős volt, biztosítva (záradékkal) minden egyes aggregált társaság egyetemleges elkötelezettségét. Ezen kívül mindegyik társaságtól jelentős pénzügyi hozzájárulást kértek a tervhez egy új feltőkésítésen keresztül, a szövetkezetek esetében pedig tízéves kölcsön formájában is. Az állam által kért biztosítékok (garancia az egész projektre és a társaságok tőkésítése) a támogatás engedélyezése céljából jelentős pénzügyi köteleket jelentenek az érdekelt társaságok számára.

- (25) Tekintettel arra, hogy az integrált tervek végrehajtására fordított erőforrások nem voltak elegendők ahhoz, hogy fedezzék az ágazat teljes pénzügyi szükségletét, a 67/88. sz. törvény által előírányzott kiegészítő erőforrásokat használták fel ezen integrált tervek finanszírozására. A szóban forgó intervenciók a marhahús-ágazat globális ésszerűsítési és átszervezési folyamatának keretén belül zajlottak, ez Olaszországban, már európai országoktól eltérően csak a 90-es évek elején indult meg. Az Európai Unió más országai, mint Franciaország, már a 70-es évektől elindították vágóhidjaik átszervezési és ésszerűsítési programját⁽⁶⁾. Az olaszországi vágóhidak nagy száma és nem megfelelő eloszlása az ország területén az ágazat drasztikus átszervezését tette szükségessé, amit az olasz hatóságok szerint csak jelentős mértékű állami támogatással és az egész ágazat modernizálást célzó program alapján lehetett megvalósítani. A túlélés érdekében az olasz vállalatoknak két irányban kellett felgyorsítaniuk a műszaki innováció és az átszervezés folyamatát:

- a) a termelési rendszerek ésszerűsítése a közvetlen technológiai javítási módszerek átvételével a szabványosított, alacsony költségű termelés elérése érdekében;
- b) a magas minőségi szintű termelés diverzifikálása, valamint az állandó és azonos minőségű termékek racionalizálása.

A 67/88. sz. törvény megvalósításának feladatát egy szakértői csoporthoz delegálták, ezt egy akcióprogram sürgős kidolgozásával, a stratégiai megközelítés meghatározásával és annak eldöntésével bízták meg, hogy a bemutatott projektek finanszírozását el lehet-e fogadni.

⁽⁶⁾ Az 1970-1990. közötti időszakban Franciaországnak valóban sikerült vágóhidjainak számát 1738-ról 357-re csökkentenie. Olaszországban viszont a 90-es évek elején még 8 500 vágóhid működött, a már említett franciaországi 357-tel, németországi 270-nel és hollandiai 30-cal szemben.

A marhahús-ágazat válságának súlyosságát figyelembe véve a program tervezett intézkedései elsősorban erre az ágazatra irányultak, és kisebb mértékben a sertés- és juhhúséra.

II.3. Intézkedések

Az 1988. március 11-i 67/88. törvény

- (26) A 67/88. sz. törvény, amelyik előreljeli a hiteljövödelmeket, amelyekről a 290/99 sz. törvény 5. cikke rendelkezik, rögzíti az állam éves és többéves mérlegének kialakításához szükséges rendelkezéseket, és ez az 1988.-as olasz pénzügyi törvény. A törvény 16. bekezdés 15. cikke úgy rendelkezik, hogy a mezőgazdasági szövetkezetek és konzorciumaik felvehetnek maximum 700 milliárd lírás vágóhid-építési, -szerkezetátalakítási és -bővítési hitelt⁽⁷⁾. A törvény ezen kívül kimondja, hogy 1988-ban 100 milliárd lírás, 1989-ben pedig 50 milliárd lírás határértéken belüli pénzkölcsönt lehet fordítani a fent jelzett struktúrákkal és berendezésekkel kapcsolatban jelentkező veszteségek konszolidálási műveleteire. Ezeknél a pénzkölcsönöknél maximum 10 százalékpontos kamat engedélyezett. A kérdéses bekezdés rendelkezéseit alkalmazzák a mezőgazdasági szövetkezetek tej- és hústenyésztésének konszolidálásánál és fejlesztésénél. Ezt a törvényt soha nem hirdették ki a Bizottságnak a Szerződés 88. cikkének (88) bekezdése értelmében.

A 290/99. sz. törvény 5. cikke

- (27) A kihirdetett törvény 5. cikke meghatározza azokat az eseteket amelyekben a felvett kölcsönök eső hitelkedvezményei a 67/88. sz. törvény 16. bekezdésének 1. cikke értelmében érvényben maradnak akkor is, ha a kezdetben rögzített feltételeknek nem tettek eleget. Pontosabban az 5. cikk 2. bekezdése rögzíti, hogy a 67/88 sz. törvény 15. cikk 16. bekezdés értelmében nyújtott kölcsönök hitelkedvezményei a fejlesztés kiegészítő akciói és az adósságok konszolidálása érdekében érvényben maradnak az integrált projekt részleges megvalósítása esetén is a 87/90 törvény 1. cikke, mint a 252/91. törvény 1. cikke helyére lépő értelmében.. abban az esetben, ha a kölcsönben részesült integrált terv befejezésre kerül. Az 5. cikk 3. bekezdése rögzíti, hogy a fent említett törvény értelmében a kölcsönök hitelkedvezménye csak a veszteségek konszolidálására szolgál, abban az esetben marad érvényben az integrált terv teljesítésének teljes vagy részleges elmaradása esetén, ha a kedvezményben részesülő alany bemutatja saját, megvalósítandó beruházási tervét az odaitelt hitel visszanyert részéből. A 4. bekezdés egyébként előírnyozza, hogy azok az állattenyésztési ágazatban nemzeti szintű integrált fejlesztési projekt végrehajtására aggregált vállalatok, amelyek a 252/91. sz. törvény 1. cikkének a helyére lépő 87/90. sz. törvény 1. pontja alapján már részesültek finanszírozásban, fenntartják a támogatott kölcsön elkötelezettségét és végfelhasználását abban az esetben is, ha nem sikerül végrehajtaniuk az eredeti integrált projektet, hogy be tudják fejezni a saját részüket a projektből.

⁽⁷⁾ A 700 milliárd ITL-es összeg az 1988-as 400 milliárd ITL-ből és az 1999.-es 300 milliárd ITL-ből tevődik össze.

A 290/99. sz. törvény 4. cikke

(28) A 4. cikk az agrárhitel-műveletek megkönnyítésére irányuló közvetlen intézkedéseket céloz meg. Nevezetesen tizenkét hónapra hosszabbítja meg az 1998. március 31-ig lejáró agrár-, működési és meliorációs hitel működési rátáit. A kedvezményezettek Puglia, Calabria és Szicília tartomány elsősorban olajtermeléssel foglalkozó mezőgazdasági üzemek, amelyeket közvetlen termelők és fő jogcímű vállalkozók vezetnek, valamint olaj bér-szövetkezetek, amelyeket veszélyeztet az olviabogyó- és olajpiac súlyos válsága. Ugyanezeket az intervenciókat alkalmazzák ugyanezekkel az eljárásokkal és módszerekkel más olajtermelő vidékek olaj-gazdaságai és olaj bér-szövetkezetei javára, ahol bizonyítható az olivabogyó- és olajpiac súlyos válsága. A cikk döntően olajtermelőnek tekinti azokat a mezőgazdasági üzemeket és olaj bér-szövetkezeteket, amelyek a fentiek termeléséből legalább az eladható bruttó termelésük ötven százalékát nyerik.

(29) 2002. április 3-án⁽⁸⁾ a Bizottság végleges elutasító határozatot hozott a 290/99. sz. törvény 4. cikkében előírányzott támogatásokkal kapcsolatban. Ez a határozat, amint az világosan kitűnik magából a szövegből, nem vonatkozik azokra az 1988. március 31-én lejáró agrár-működési és meliorációs hitel-műveletekre és nincs is hatással azokra, amelyekre a 290/99. törvény meghosszabbítást irányzott elő. Ezeket a műveleteket tehát még értékelni kell.

A 252/91. sz. 1991. augusztus 8-i törvény

(30) Az 5 cikkbe hivatkozott másik olyan törvény, amelyik jogi alapot nyújt a támogatások különböző formái odaítéléséhez, az a 252/91. sz. törvény, amelyik módosítja az állattenyésztésnél szükséges intervenciókra vonatkozó 87/90. törvényt. Ez különböző állattenyésztési intézkedéseket támogat az állattenyésztésben nemzeti szintű integrált projektek formájában a vonatkozó költségvetési hitelek engedélyezésével. A törvény ezen kívül előmozdítja egy olyan részvénytársaság létrehozását, amely jegyzett tőkéjének 51 százalékát a mezőgazdaság- és erdészetpolitikai Minisztérium birtokolja, és amelyet a következő feladatok elvégzésével bíznak meg:

- a) kezességvállalás a hitelműveletekért;
- b) beruházási hitelműveletek végrehajtása;
- c) társaságok szanálásával és felszámolással kapcsolatos intervenciókat finanszírozásának engedélyezése;
- d) részesedések vásárlása olyan társaságokban, amelyeket speciális projektek megvalósítására hoztak létre.

II.4. Kedvezményezettek

(31) Az állattenyésztési ágazat gazdálkodói, akik hústermékek termelésében, feldolgozásában és kereskedelmében működnek.

II.5. Pénzügyi dotáció

(32) Az integrált projektek végrehajtására szánt teljes átdolgozott pénzügyi dotáció magába foglalja a következőket;

252/91 sz. törvény: ITL 97 015 515 581 (körülbelül 50 millió EUR),

67/88 sz. törvény (fejlesztési kölcsönök): ITL 6 349 660 726 (körülbelül 3 280 millió EUR),

67/88. sz. törvény (konszolidációs kölcsönök): ITL 1 968 222 804 (körülbelül 1 016 millió EUR),

III. AZ ELJÁRÁS ELINDÍTÁSÁNAK INDOKAI

(33) A 290/99 törvény 5. cikke rögzíti azokat a feltételeket, amelyeknél a felvett kölcsönöknél a hitelkezdmények speciális jogi aktusok keretén belül akkor is érvényesek, amikor a kezdetkor rögzített feltételeket nem elégtették ki. Abban a pillanatban, amikor a Bizottság úgy döntött, hogy elindítja az EK-Szerződés 88. cikk (2) bekezdésében előírányzott eljárást, nem álltak rendelkezésre információk arra a törvényre vonatkozóan, amire az 5. cikk hivatkozik, és amelyek szoros összefüggésben állnak a fenti cikk értékelésével. Az olasz hatóságok a két törvény (252/91.sz. törvény és 67/88. sz. törvény) szövegét a Bizottság kifejezett kérése nyomán nyújtották be. Mindazonáltal, amikor a Bizottság úgy döntött, hogy elindítja az EK-Szerződés 88. cikke (2) bekezdésében előírányzott eljárást, az olasz hatóságok még nem adtak át további információkat vagy kiegészítő adatokat a kérdéses törvényekre, illetve a bennük foglalt támogatási intézkedésekre vonatkozóan. A Bizottság tehát nem volt abban a helyzetben, hogy megállapítsa, hogy a 290/99. törvény 5. cikke támogatásra vonatkozik-e az EK-Szerződés 88. cikk (2) bekezdése értelmében, mivel az olasz hatóságok ebben a tekintetben nem nyújtottak pontos információkat. Mindazonáltal, mivel megengedte, hogy bizonyos mezőgazdasági üzemek továbbra is speciális támogatásokban részesüljenek azokban az esetekben is, amikor nincsenek abban a helyzetben, hogy teljesítsék az e kedvezmények hozzáférhetőségéhez kezdetben rögzített kötelezettségeket, az intézkedés, úgy tűnt, azokat a gazdaságokat részesíti előnyben másokkal szemben, amelyek ebben a helyzetben úgy tűntek, hogy képesek teljesíteni a kezdetben vállalt összes kötelezettségüket. Az 5. cikkben előírányzott intézkedés azonban legalább alkalmat adott a támogatás vélemére, amit az olasz hatóságoktól érkező információk hiányában csak az EK-Szerződés 88. cikke (2) bekezdésében előírányzott eljárás elindításával lehetett tisztázni.

(34) Ezen kívül a 290/99. sz. törvény 5. cikkét nem lehetett a speciális előnyök (hitelkezdmények és finanszírozások) nyújtásának alapját képező azon jogi aktusoktól elvonatkoztatva értékelni, amelyekre hivatkozik: ezek a 67/88. sz. törvény 15. cikkének, 16. bekezdése és a 252/91. sz. törvény nélkül. Ezen eszközök szövegét az olasz hatóságok a Bizottságnak annak határozott kérésére nyújtották be. Mindkét jogi aktus világosan állami támogatását irányoz elő az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében. Pontosabban a 67/88. sz. törvény 15. cikkének 16. bekezdése kedvezményes kamatozású kölcsönöket tesz

⁽⁸⁾ SG (2002) D/229239 levél.

lehetővé mezőgazdasági szövetkezeteknek és konzorciumoknak, amelyek 10 %-os kamattámogatást kaphatnak. Ez a kedvezmény tehát megszünteti a kedvezményezett mezőgazdasági üzemeknek azt a terhét, hogy olyan piaci kamatot fizessenek, amelyik a hitel felvételekor érvényben volt, és amit másrészt bármelyik másik olyan mezőgazdasági üzem megfizet, amelyik nem részesült a kedvezményben. A kérdéses könnyítés ebben az esetben a hitel nyújtásának pillanatában érvényben levő piaci kamat⁽⁹⁾ és az állami hozzájárulás következtében a kedvezményezett által ténylegesen fizetett (alacsonyabb) kamat közti különbség. A 252/91. sz. törvény viszont állami alapból történő hitelnyújtást engedélyez az állattenyésztési ágazaton belül különféle projektek megvalósítására, és így támogatja az ezen alapból megcélzottakat azon vállalatokkal szemben, amelyeknek hasonló projekteket csak a saját pénzügyi forrásaikra alapozva kell megvalósítaniuk. Definíció szerint a két fenti intézkedés az EK-Szerződés 87. cikke (1) bekezdésének alkalmazási területéhez tartozik.

- (35) Az eljárás elindításának pillanatában a Bizottság nem volt abban a helyzetben, hogy megállapítsa e támogatási intézkedések legitimitását. Az ezzel kapcsolatos megisméltelt speciális kérések⁽¹⁰⁾ ellenére az olasz hatóságok ténylegesen nem tisztázták a Bizottsággal, hogy ezeket a jogi aktusokat bejelentették-e az EK-Szerződés 88. cikkének (3). bekezdése értelmében, vagyis hogy az ebben foglalt intézkedések részét képezik-e a meglévő, a Bizottság által értékelt támogatási programoknak az EK-Szerződés 87. 88. és 89. cikke fényében, vagy hogy nem voltak-e bejelentve a Bizottságnak.
- (36) A lényegét illetően a Bizottságban kételyek merültek fel azzal kapcsolatban, hogy összeegyeztethetők-e az említett jogi aktusok által előirányzott támogatási programok a közös piaccal. Az abban a pillanatban rendelkezésre álló, a Bizottságnak átnyújtott szövegek elemzése alapján nyert információk alapján a 67/88. sz. törvény 15. cikkének 16. bekezdésében és a 252/91. sz. törvényben levő intézkedések valóban működési támogatást jelenthetnek. Pontosabb és részletesebb információk hiányában, amivel érvényteleníthette volna ezt az előzetes felvetést, mindez arra vezette a Bizottságot, hogy elutasító álláspontot foglalt el e támogatásokkal kapcsolatban.
- (37) Ami a 290/99. sz. törvény 4. cikkét illeti, a Bizottság, azzal a határozatával, hogy elindítja azt az eljárást, amivel a Szerződés 88. cikkének (2) bekezdése értelmében felkérte Olaszországot, hogy nyújtsa be a rendelkezésére álló összes információt azokra a feltételekre vonatkozóan (kamatláb, esetleges garanciák...), amelyekkel eredetileg megkötötték azokat a hitelSzerződéseket, amelyekre a 290/99. sz. törvény meghosszabbítást irányzott elő, valamint a halmozott hitelösszegre vonatkozóan, valamint, hogy mutassa meg, hogy a kérdéses támogatások egy már létező támogatási programba illeszkednek-e (és ha igen, akkor pontosítani kell, hogy melyikbe) Figyelembe véve, hogy a 290/99. sz. törvény 4. cikkére vonatkozó végső határozat nem vonatkozott azokra az 1988. március 31-én lejáró agrár- működési és meliorációs hitel-műveletekre és nem is volt hatással rájuk, amelyekre a 290/99. törvény 4. cikke meghosszabbítást irányzott elő, ezeket a kölcsönöket felül kell vizsgálni azzal a céllal, hogy megállapítsák: a kérdéses

hitelket piaci feltételek mellett nyújtották-e (ebben az esetben tisztázni kellene, milyen feltételekkel), vagy a Bizottság által jóváhagyott már létező támogatási programokhoz térnek vissza (ebben az esetben meg kellene határozni, mely programokhoz).

IV. OLASZORSZÁG ÁLTAL AZ ELJÁRÁS ELINDÍTÁSA UTÁN SZOLGÁLTATOTT INFORMÁCIÓK

- (38) Az eljárás elindítása következtében és a Bizottság speciális kéréseire válaszul az olasz hatóságok részletes tájékoztatást adtak 2002. május 18-i levelükkel, 2002. október 13-i levelükkel, 2002. július 5-i levelükkel, 2003. február 27-i levelükkel és 2004. október 29-én írt, 2004. november 3-án iktatott levelükkel. Az ezekben a levelekben szolgáltatott információkat teljességükben kell olvasni, mivel az olasz hatóságok egy alapos vizsgálatot követően módosítottak néhány eredetileg benyújtott adatot, különösen az aggregált pénzügyi adatokra vonatkozóan. Következésként a benyújtott információkat a III. részben foglaljuk össze, ahol hivatkozunk az érintett levélre.

V. HARMADIK FELEK ÉSZREVÉTELEI

- (39) A Bizottság egyetlen harmadik féltől érkező levelet kapott. Ezt a 2002. június 30-án érkezett levelet a CONAZO küldte, ez egy olyan vállalatcsoport vezetője, amelyik kedvezményezettje volt az olasz hatóságok által nyújtott alapoknak a Bizottság eljárásának tárgyát képező 252/91. sz. és 67/88. sz. törvények alapján.
- (40) Levelében a CONAZO mindenekelőtt meglepetését fejezte ki a miatt a tény miatt, hogy az eljárás elindításakor a Bizottság hivatalosan megerősítette, hogy nem volt tudomása a 252/91. sz. és 67/88. sz. törvényről, vagyis arról a tényről, hogy az olasz hatóságok támogatást nyújtottak a fenti törvények alapján.
- (41) A szövetkezet szerint a Bizottságnak tudomással kellett bírnia az állattenyésztési ágazat és a vágóhidak drasztikus átszervezési programjáról, amit az olasz hatóságok 1986-ban indítottak el. Ugyanebben a levélben a CONAZO hivatkozik a két fenti szektor széleskörű átszervezési programjára, amit a CIPE (a Gazdasági programozás minisztériumok közötti bizottsága) kezdett 1991-ben. A társaság emlékeztet ezen kívül arra, hogy a vágóhidak terén megindított drasztikus kezdeményezések a vágóhidak számának jelentős csökkentését eredményezték: ez a 80-as évekbeli 8 500 egységről a mai 3 000-re csökkent.

VI. JOGI ÉRTÉKELÉS

- (42) A Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében összeegyeztethetetlenek a közös piaccal azok az intézkedések, amelyek a tagállamok közötti kereskedelemre hatnak, az állam által vagy állami erőforrásokon keresztül nyújtott támogatások bármilyen formája, amelyek valamely vállalat vagy termelés előnyben részesítésével torzítják vagy torzítással fenyegetik a versenyt.
- (43) A Szerződés 87. és 88. cikkét olyan áruk termelésére és forgalmazására alkalmazzák, amelyek számára az olasz hatóságok támogatás nyújtását irányozták elő. Valójában a marha- és borjúhús piacának közös szervezéséről szóló, 1999. május 17-i 1254/1999/EK tanácsi rendelet⁽¹¹⁾ 40. cikke megállapítja, hogy a rendelet néhány ellenkező rendelkezését kivéve a Szerződés 87., 88. és 89. cikkét a

⁽⁹⁾ A Bizottság értékelésének megkönnyítése céljából a Bizottság referenciakamata a kölcsön nyújtásakor.

⁽¹⁰⁾ A Bizottság 1999. január 28-i levele.

⁽¹¹⁾ HL L 160., 1999.1.26., 21. o.

marhahús termelésére és forgalmazására alkalmazzák. Hasonló rendelkezést tartalmaz a disznóhúságazat piacainak közös szervezéséről szóló, 1975. október 29-i 2759/75/EGK tanácsi rendelet⁽¹²⁾ 21. cikke és a juh- és kecskehúságazat közös piacainak szervezéséről szóló, 2001. december 19-i 2529/2001/EGK tanácsi rendelet⁽¹³⁾ 23. cikke.

VI.1. A támogatás fennállása

A 67/88. sz. törvény 15. cikkének 16. bekezdése és a 252/91. sz. törvény értelmében nyújtott támogatások

- (44) A 290/99. sz. törvény 5. cikke rögzíti azokat az eseteket, amikor az e jogi aktusok értelmében létrejött kedvezményes kamatozású kölcsönök érvényben maradnak akkor is, ha a kezdetben rögzített feltételeket nem elégítik ki. Mivel elfogadják, hogy bizonyos mezőgazdasági üzemek továbbra is speciális támogatásokban részesülnek azokban az esetekben is, amikor nincsenek abban a helyzetben, hogy teljesítsék az e kedvezmények hozzáférhetőségéhez kezdetben rögzített kötelezettségeket, az intézkedés, úgy tűnt, ezeket a gazdaságokat részesíti előnyben másokkal szemben, amelyek ebben a helyzetben úgy tűntek, hogy képesek teljesíteni a kezdetben vállalt összes kötelezettségüket.
- (45) Ezenkívül ezt a cikket nem lehetett a speciális előnyök (hitelkedvezmények és finanszírozások) nyújtásának alapját képező azon jogi aktusoktól elvonatkoztatva értékelni, amelyekre hivatkoznak, vagyis a 67/88. sz. törvény 15. cikkének 16. bekezdésétől és a 252/91. sz. törvénytől. Amint azt a fenti 37. és 39. pontnál leírtuk, mindkét jogi aktus világosan állami támogatást irányoz elő az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében. Pontosabban a 67/88. sz. törvény 15. cikkének 16. bekezdése kedvezményes kamatozású kölcsönöket tesz lehetővé mezőgazdasági szövetkezeteknek és konzorciumoknak, amelyek 10 % -os kamattámogatást kaphatnak. Mindez azt jelenti tehát, hogy az állam megszünteti a kedvezményezett mezőgazdasági üzemeknek azt a terhét, hogy olyan piaci kamatot fizessenek, amelyik a hitel felvételekor érvényben volt, és amit másrészt bármelyik másik olyan mezőgazdasági üzem megfizet, amelyik nem részesült a kedvezményben. A kérdéses könnyítés ebben az esetben a hitel nyújtásának pillanatában érvényben levő piaci kamat és az állami hozzájárulás következtében a kedvezményezettek által ténylegesen fizetett kamat közti különbség.
- (46) A 252/91. sz. törvény engedélyezi az állami alaptól történő hitelnyújtást az állattenyésztési ágazaton belül különféle projektek megvalósítására, és így támogatja az ezen alaptól megcélzottakat azon vállalatokkal szemben, amelyeknek hasonló projekteket csak a saját pénzügyi forrásaikra alapozva kell megvalósítaniuk. A Bíróság joggyakorlata alapján egy vállalatnak az állami pénzügyi segítség nyomán létrejövő jobb versenyhelyzete torzíthatja a versenyképességet az olyan vállalatokkal szemben, amelyek nem részesültek ilyen támogatásban. Ezenkívül az állattenyésztési ágazat⁽¹⁴⁾ piacán a kereskedelem nagy volumenű, és ebből

következően az intézkedés torzíthatja a versenyt és hatással lehet a tagállamok kereskedelmére.

- (47) A Bizottság ezért azt a következtetést vonja le, hogy a kérdéses intézkedés az EK-Szerződés 87. cikke (1) bekezdésének tilalma alá esik.

VI.1.a) A támogatás összeegyeztethetősége

- (48) A 87. cikk (1) bekezdésének tilalmát a 87. cikk (2) és (3) bekezdésében előírányzott eltérés követi.
- (49) A 87. cikk (2) bekezdésében előírányzott eltérések alkalmazhatatlannak bizonyultak, tekintettel a kérdéses támogatásnak és célkitűzéseinek természetére. Olaszország egyébként nem vállalta, hogy alkalmazható lesz a 87. cikk (2) bekezdés.
- (50) A 87. cikk (3) bekezdésében előírányzott eltérések pontosítják azokat a körülményeket, amelyeknél egy állami támogatást a közös piaccal összeegyeztethetőnek lehet tekinteni. A közös piaccal való összeegyeztethetőséget a Közösség és nem az egyes tagállam szempontjából kell értékelni.
- (51) A 87. cikk (3) bekezdésének a) albekezdése nyilvánvalóan alkalmazhatatlan, amennyiben a támogatás nem azoknak a régióknak a gazdasági fejlődését segíti elő, ahol az életszínvonal rendellenesen alacsony vagy ahol az alulfoglalkoztatás súlyos formában jelentkezik.
- (52) Ami a 87. cikk (3) bekezdésének b) albekezdését illeti, a kérdéses támogatás célja nem egy európai közös érdekeket szolgáló fontos projekt megvalósítása, vagy az olaszországi gazdaság súlyos zavarának orvoslása.
- (53) A támogatás nem szolgál és nem is alkalmas a 87. cikk (3) bekezdése d) albekezdésében említett célkitűzéseinek előmozdítására.
- (54) A Szerződés 87. cikke (3) bekezdése c) albekezdésének értelmében egy ilyen tevékenységet vagy ilyen régiók fejlesztését lehetővé tevő támogatást összeegyeztethetőnek lehet tekinteni a közös piaccal abban az esetben, ha nem módosítja a kereskedelmi feltételeket a közös érdekekkel ellentétesen. A bejelentett támogatási programot tehát ezen cikk és a kérdéses esetről alkalmazandó speciális intézkedések fényében kell értékelni.
- (55) Minden integrált projektet, ami a 67/88 sz. törvény és a 252/91. sz. törvény alapján részesült támogatásban, 1992. december 31. előtt hagytak jóvá⁽¹⁵⁾. A vonatkozó pénzügyi kötelezettségvállalást ugyanezen időpont előtt hagyták jóvá. A kérdéses támogatásokat soha nem jelentették be a Bizottságnak és ezért a 659/99/EK rendelet 1. cikkének f) pontja alapján törvényellenesek. A mezőgazdaságnak nyújtott állami támogatási közösségi tájékoztató⁽¹⁶⁾ 23.3 pontja szerint a 659/99/EGK tanácsi rendelet 1. cikkének

⁽¹²⁾ HL L 282., 1975.11.1., 1. o.

⁽¹³⁾ HL L 341., 2001.12.22., 3. o.

⁽¹⁴⁾ 2000-ben Olaszországban 1 154 000 tonna szarvasmarhát vágtak le. Ugyanebben az időben az EU-ban levágott állatok 7 401 000 tonnát tettek ki.

⁽¹⁵⁾ Az olasz hatóságok 2002. május 18-i levele.

⁽¹⁶⁾ HL C 232., 2002.8.12., 17. o.

f) pontja alapján nyújtott támogatásokat azon szabályok és információk alapján kell értékelni, amelyek odaítélésük idején voltak érvényben.

- (56) Az olasz hatóságok szerint minden odaítélt támogatás az öt jóváhagyott integrált terv keretében végrehajtott beruházással állt kapcsolatban⁽¹⁷⁾. A beruházásokat úgy az elsődleges termelés szintjén (állattenyésztés) mint a mezőgazdasági termékek feldolgozása és kereskedelme terén hajtották végre.
- (57) A támogatásra elfogadhatónak ítélt beruházások alapvetően érintették: a vágóhidak technológiai és egészségügyi modernizálását, megerősítését, a melléktermékek kiiktatását és felhasználását, a hús feldolgozására és csomagolására szolgáló szalagokat, a megfelelő feldolgozó- és forgalmazó helyek és berendezések kialakítását a termelési technológia javítása céljából, olyan berendezések megvásárlását, amelyek a minőségi folyamatok fejlesztését segítik elő. A globális projektek értékelésénél figyelembe veszik az immateriális javakba történő befektetést, mint a kereskedelmfejlesztés és a védjegyek, de ilyen beruházásokat soha nem finanszíroztak.
- (58) A következő költségtípusokat soha nem tartották támogathatónak:
- promóciós és reklámtevékenység,
 - immateriális javak, mint a kereskedelmi márkák,
 - tervezési és építési költségek,
 - jogi, adminisztratív és adókölségek.

VI.1. a) 1. A mezőgazdasági termékek feldolgozásával és eladásával kapcsolatos költségek

- (59) Abban a pillanatban, amikor a terveket és az ezekre vonatkozó kötelezettségeket elfogadták, a Bizottság a közös piaccal összeegyeztethetőknek tartotta az összes olyan befektetést, ahol a támogatás intenzitása nem haladta meg a Bizottság által az ágazatnak engedélyezett maximális támogatási intenzitást, vagyis az 55 %-ot (az 1. célkitűzés régióinak esetében a 75 %-ot) az ágazati vagy a 866/90/EGK és a 867/90/EGK tanácsi rendeletben rögzített kritériumoknak megfelelő programokat⁽¹⁸⁾, minden más projekt esetében 35 % (az 1. célkitűzés régióinak esetében az 50 %-ot), abban az esetben ha a Bizottság 1990. júniusi 7-i határozatának mellékletében szereplő kiválasztási

kritériumok alapján nem kizárhatók: ezek a kritériumok azokra a beruházásokra vonatkoznak, amelyeket a 866/90/EGK és a 867/90/EGK tanácsi rendelet keretén belül finanszírozhatók, amiket a szükséges kiegyenlítéssel a Szerződés 87. cikkénél alkalmaznak.

- (60) Szükséges tehát megvizsgálni, hogy a támogatásban részesülő beruházások valóban tiszteletben tartják-e a 899/90/EGK tanácsi rendeletben szükségesnek tartottakat, valamint a Bizottság 1990. június 7-i határozatában előírt szigorításokat. A fenti, kifejezetten a hús- és tojáságazattal foglalkozó határozat mellékletének 2.10 pontjában meghatározza a prioritást élvező beruházásokat, vagyis azokat a beruházásokat, amelyeket a Bizottság különösen szívesen lát, mivel úgy véli, hogy másoknál jobban szolgálják egy meghatározott ágazat fejlődését.
- (61) Ami a prioritást élvező beruházásokat illeti, a Bizottság szívesen látja olyan telepek létrehozását, ahol a vágás a feldolgozással össze van kötve, különösen olyan termelési területeket, ahol ezek a típusú berendezések nem léteznek. Másrészt ugyanez a pont kizárja mindazokat a beruházásokat, amelyek disznók, marhák, juhok vagy háziszárnyasok vágásának kapacitásnövekedéséhez vezetnek, kivéve, ha egy ugyanazon vállalat által használ ugyanolyan kapacitású struktúra megszűnik, vagy a disznók, marhák, juhok és a tyúkoktól eltérő háziszárnyasok esetében a régió termelési szintje a termelési kapacitás csökkenését mutatja.
- (62) Amint arra az olasz hatóságok rámutattak, csak néhány általuk végrehajtott beruházás irányult vágótelepek létrehozására. Tekintettel arra, hogy az olasz hatóságok nem tudták pontosítani a vágótelepekre szánt beruházások kvótáját, szükséges megbizonyosodni arról, hogy a kérdéses beruházások azok közé tartoznak-e, amelyeket a 2.10 pont kizártak, vagyis hogy explicit módon növelték a feldolgozási kapacitást, hacsak egy ugyanolyan kapacitású struktúra működését nem állította le ugyanaz, illetve egy másik vállalat⁽¹⁹⁾.

⁽¹⁹⁾ Azzal a céllal, hogy a fenti követelményekkel való összhangot alátámasszák, az olasz hatóságok először az ISMEA (Agrárpiaci Tudományos, Kutató és Információs Intézet) 2002. szeptemberi tanulmányát mutatták be, amely általános látéképet adott a vágóhid- ipar fejlődését jellemző változásokról. A tanulmány végső következtetése az volt, hogy 1990–98 között a vágókapacitás Olaszországban 3 %-kal csökkent. Az olasz hatóságok szerint ez a csökkenés azt mutatta, hogy a vizsgált törvények alapján lebonyolított beruházások tiszteletben tartották a fenti ágazati megszorításokat. A Bizottság viszont rámutatott arra, hogy az ISMEA tanulmányában leírt kapacitáscsökkentés a hússzektor alakulásának következménye volt egész Európában. Valóban, a vágóhidak számának és a kapacitásnak a csökkenése, ami az ágazatot jellemezte Olaszországban a 90-es években (főleg, hogy alkalmazkodni kellett az új higiéniai standardokhoz) a többi országot már a 70-es években jellemezte (például Franciaországot). Amint az a dokumentumból nyilvánvalóan látszik, Olaszország később, a 80-as, 90-es években indította el az ágazat átszervezését. A 3 %-os csökkenés ezért nem mutatja a 90/342/EGK határozat tiszteletben tartását. Az olasz hatóságokat tehát felkérték, hogy adatokkal mutassák be a vágókapacitásban bekövetkezett változásokat, minden egyes teleppel kapcsolatos beruházás következtében, amelyik részt vett az integrált projekteken.

⁽¹⁷⁾ Az eredetileg benyújtott 13 integrált programból csak 8-at hagytak jóvá, és csak 5-öt fejeztek be.

⁽¹⁸⁾ A Tanács 1990. március 29-i 866/90/EGK rendelete a mezőgazdasági termékek feldolgozási és forgalmazási körülményeinek javításáról (HL L 91., 1990.4.6., 1. o.).

(63) 2001. július 12-i levelükben az olasz hatóságok hangsúlyozták, hogy a mezőgazdasági termékek vágási, feldolgozó és forgalmazó ágazatában a beruházások hét projekt keretében folytak. Olyan adatokat nyújtottak be, amelyek

azt mutatják, hogy a projektben résztvevő minden telepnél a vágási képesség összességében a korábbinál 30 fő/órával alacsonyabb. Tehát tiszteletben tartották a 90/342/EGK határozat mellékletének 2.10 pontját.

(64) A támogatási intenzitás bruttó támogatási támogatásban kifejezett összege a regionális célú állami támogatások ügyében írt Tájékoztatóban leírt módszer szerint ⁽²⁰⁾ és ideértve a 252/91 és 67/88. sz. törvénynek megfelelően nyújtott mindenféle állami támogatást (a 290/1999. sz. törvény nem módosította a támogatási intenzitást, a támogatás mértékét, sem a támogatásban részesítettek körét, mint a 252/91 és 67/88. sz. törvény) nem haladta meg azoknak a támogatásoknak az 55 %-át, amelyeket abban a pillanatban az 1. Célkitűzésen kívül eső mezőgazdasági termékek feldolgozásával és értékesítésével álltak kapcsolatban. A beruházás földrajzi elhelyezkedésétől függetlenül tehát minden megvizsgált beruházás tiszteletben tartotta a támogatásnak az abban az időszakban érvényben levő közösségi normatívák által megengedett maximális intenzitását, amint azt az 1. táblázat mutatja.

1. táblázat

Befektetések a feldolgozó és értékesítő ágazatban

		Engedélyezett költségek (ITL)	Teljes hozzájárulás (ITL)	%
CONAZO	Befektetések kedvezőtlen adottságú térségekben	4 972 623 097	3 729 467 323	75,00 %
	Befektetések más térségekben	48 753 248 149	26 480 183 539	54,31 %
FIORUCCI	Befektetések	39 831 488 798	14 170 000 000	35,57 %
GUARDAMIGLIO	Befektetések	15 296 548 104	5 477 000 000	35,81 %
INALCA	Befektetések	139 597 581 320	42 502 000 000	30,45 %
PRUNOTTO	Befektetések	4 243 327 136	1 930 000 000	45,48 %
CAMALLEVAMENTI	Befektetések	4 667 623 201	2 567 192 000	55,00 %
C.L. S.M.	Befektetések	6 067 000 000	3 260 533 100	53,74 %

(65) Az 866/90/EGK tanácsi rendelet 11. cikkének megfelelően a kérdéses intézkedések a mezőgazdasági termékek előkészítése, tartósítása, kezelése és feldolgozása, vagy a melléktermékek vagy feldolgozási maradékok újrafeldolgozása ésszerűsítésére és fejlesztésére, a piacra bocsátás javítására irányulnak, ideértve az árképzés átláthatóságát és új feldolgozási technikák alkalmazását, ideértve új termékek és melléktermékek kifejlesztését és új piacok nyitását, valamint innovációs és a termékminőség javítását célzó beruházásokat.

(66) Az 866/90/EGK tanácsi rendelet 11. cikke 3. bekezdésének megfelelően az elfogadott költségek a következőkre korlátozódnak:

- immobil javak vásárlása, kivéve telkek vételét;
- új gépek és berendezések vásárlása, ideértve az informatikai programokat és a szoftvereket;

— általános költségek, különösen az építéseknek, tanácsadóknak fizetett honoráriumok, a megvalósítási tanulmányok a fenti költségek 12 %-ig.

(67) Amint azt az alábbiakban tisztázásra kerül, (80-98 sz. pontok) a pénzügyi egyensúly kialakítására irányuló költségeket kizárják az elfogadható költségek közül, amiket kizárólag a beruházással kapcsolatos és a támogatás során elfogadható költségek alapján számolnak. Ezen kívül a CIPE programja kifejezetten a közös piaci rendtartás előírásaihoz való következetesség és megfelelés biztosítását célozza.

(68) Azoknak a megfontolásoknak az alapján, amelyek megelőzik az olasz hatóságoknak a fent leírt integrált projektek keretén belül előirányzott beruházások végrehajtására irányuló támogatásnyújtását, az EK-Szerződés 87. cikke, (3) bekezdésének, c) albekezdése alapján összegegyeztethe-

⁽²⁰⁾ HL C 74., 1998.3.10., 9. o., módosítva (HL C 258., 2002.9.9., 5. o.).

tők a közös piaccal. Mindazonáltal ez csak a beruházás tényleges megvalósításához kapcsolódó támogatásokra vonatkozik, kizárva az érdekelt vállalkozások egyensúlyba

hozására nyújtott esetleges támogatásokat és a konszolidációval kapcsolatos kölcsönöket, ezek értékelésére a következő pontokban kerül sor.

VI.1. a) 2. A vállalatokba történő befektetések

- (69) Amint arra rámutattunk, a kérdéses program ezenkívül támogatásokat irányzott elő olyan beruházások javára az elsődleges termelés szintjén, amelyeket az egész program alapmotivációjához következetes vállalatcsoportok hajtanak végre.
- (70) Támogatást nyújtottak a CONAZO, GEA és Val di Cesola társaságnak ⁽²¹⁾. Az elfogadható költségeket és a teljes támogatást a 2. táblázat szemlélteti.

2. táblázat

A termelési ágazatba történő befektetések

	Összes támogatható kiadás ITL	Összes hozzájárulás (ITL)	%
CONAZO	7 652 930 000	2 678 525 500	35,00
G E A	2 368 708 000	558 831 181	23,59
Val di Cesola	553 923 850	278 830 197	50,34

- (71) A különféle projektek jóváhagyásának és a vonatkozó erőforrások ráfordításának időpontjában a vállalatokba történő befektetések támogatását a mezőgazdasági struktúrák hatékonyságának javításáról szóló 2328/91/EGK tanácsi rendelet ⁽²²⁾ rendelkezései alapján értékelték. A rendeletet, amely részleges finanszírozási rendszert vezetett be a mezőgazdasági vállalatok hatékonyságának javítása érdekében, egyéni vállalatokra alkalmazták. A tanácsi rendelet olyan cselekvési keretet hozott létre, amely felhatalmazta, vagy kötelezte a tagállamokat bizonyos számú támogatási program megvalósítására, amelyek részleges, közösségi szintű finanszírozásban részesültek. Ugyanakkor a rendelet kiterjedt az egyes tagállamok által nyújtott nemzeti támogatásokra is. A 2328/91/EGK tanácsi rendelet 35. cikke meghatározta azokat a feltételeket, amelyek esetében a tagállamokat felhatalmazták az EGK tanácsi rendeletben rögzített célok eléréséhez szükséges támogatások nyújtására. Pontosabban, a 35. cikk kijelenti, hogy a szabályozás „nem alkot előre ítéletet a tagállamok felhatalmazásáról, hogy a rendelet által érintett ágazatban, a 2. cikkben, a 6-tól a 9. cikkig, a 11. cikkben, a 12. cikk (2), (3) és (4) bekezdésében szabályozottakat kivéve, kiegészítő támogatási intézkedéseket fogadjon el, amelyeknek feltételei és módozata eltérnek az általa előírányzottól vagy amelyeknek összege meghaladja az általa előírányzottat, mindezt abban az esetben, hogy ezeket az intézkedéseket a Szerződés 92., 93 és 94. cikkének megfelelően fogadták el.” A 35. cikk (2) bekezdése megállapítja, hogy „a Szerződés 92. cikke (2) bekezdésének kivételével a Szerződés 92. 93. és 94. cikkének rendelkezései nem alkalmazhatók a 2. cikk,

a 6–9. cikk, a 11. cikktől a 12. cikk (2) (3) és (4) bekezdése és a 17. cikk által szabályozott támogatási intézkedésekre.”

- (72) Azokat a támogatási típusokat tehát, amelyek odaítélésére a tagállamok jogosultak, világosan meghatározták a 35. cikk rendelkezései, amelyek a tisztán állami támogatások tekintetében korlátozták a tagállamok beavatkozásának területét. A gyakorlatban a tagállamoknak be kellett jelenteniük a Bizottságnak minden határozatot, amely a rendelet alkalmazási körébe eső kezdeményezést célzó támogatás nyújtására, a rendelet által előírányzott társfinanszírozásra irányuló eljárás keretén belüli vagy a Szerződés 87. és 88. cikkére hivatkozva nyújtott állami támogatási eljárásra vonatkozik. Az olasz hatóságok nem jelentették be a Bizottságnak a kérdéses támogatásokat a 2328/91/EGK tanácsi rendelet által előírányzott eljárás keretén belül a céllal, hogy közösségi társfinanszírozásban részesüljenek, vagy hogy támogatást nyújtsanak ugyanezen rendelet 12. cikke (2), (3) és (4) bekezdésének rendelkezése alapján. Ezeket a támogatásokat tehát a Szerződés 87., 88. és 89. cikke alapján, a rendelet által meghatározott keretek és feltételek szerint kell értékelni.
- (73) A 2328/91/EGK tanácsi rendelet 12. cikke pontosítja azokat a beruházástípusokat, amelyeket a tagállamok kizárólagosan saját erőforrásaikból jogosultak finanszírozni. Amint arra a 35. cikk rámutat, a Szerződés 87., 88. és 89. cikke nem alkalmazható a 12. cikk (2), (3) és (4) bekezdésére. A kérdéses támogatásokat tehát csak a 2328/91/EGK tanácsi rendelet 12. cikkének (1) és (5) bekezdése alapján lehet értékelni.

⁽²¹⁾ A Gea és a Val di Cesola részt vett az eredeti Közép Cami Dél projektben, ami nem fejeződött be, és így nem engedélyezték finanszírozásra. A Gea és a Val di Cesola két terve viszont befejeződött és finanszírozták.

⁽²²⁾ HL L 218., 1991.8.6., 1. o.

- (74) A 12. cikk (1) bekezdésében előirányzott támogatások kiegészítő támogatási intézkedések, amelyeket a tagállamok szigorúan meghatározott feltételek alapján, a Közösség által a 2328/91/EGK tanácsi rendelet értelmében nyújtott társfinanszírozott támogatások programjának kiegészítéseként nyújthatnak. Ezeket a kiegészítő támogatásokat csak olyan vállalatoknak lehet nyújtani, amelyek kielégítik a közösségi támogatások hozzáférhetőségének az EGK tanácsi rendeletben (5–9. cikk) meghatározott összes feltételét, és csak az előzőleg jóváhagyott társfinanszírozott támogatások integrálása céljából. A szóban forgó támogatások nem szerepelnek a bekezdés alkalmazási körében, tekintettel arra, hogy az csak előzőleg jóváhagyott társfinanszírozott támogatások integrálását célozza.
- (75) A 12. cikk (5) bekezdése pontosította a beruházások támogatásának azon típusait, amelyek nem képezik a cikk egyéb rendelkezései által előirányzott tilalmak és korlátozások tárgyát, és amelyeket alapvető irányvonal szerinti engedélyezni lehet;
- telkek vásárlásához nyújtott támogatási intézkedések,
 - egy mezőgazdasági kampánynál nem hosszabb időszakra engedélyezett működési hitelek,
 - apaállatok vásárlására irányuló támogatási intézkedések,
 - a megkötött szerződésekre vonatkozó garanciák, ideértve a kamatokat,
 - a környezet védelmét és javítását célzó támogatási intézkedések, ha nem okoznak temelésnövekedést,
 - a higiéniai feltételek javítását, valamint az állatjólét közösségi normáinak, illetve ha azok szigorúbbak a közösséginél, a nemzeti normáknak a tiszteletben tartását célzó beruházási intézkedések a tenyésztésben, szintén csak abban az esetben, ha ezek a beruházások nem okozzák a termelés növekedését, azzal a feltétellel, hogy megfelelnek a Szerződés 87. és 88. (korábban 92. és 93.) cikke rendelkezéseinek.
- (76) Az olasz hatóságok 2000. október 13-i levelükben bejelentették, hogy csak három projektre vonatkozóan nyújtottak hitelt elsődleges termelésbe történő beruházásokra a 252/91. sz. törvény értelmében. A kérdéses beruházások célja a termelési központok szerkezetátalakítása és javítása volt azzal a céllal, hogy csökkentsék a termelési költségeket, javítsák a minőséget és javítsák az állatok higiéniáját és jóllétét. Egészükben véve a beruházások lehetővé tették a helyiségek szellőztetésének javítását, az állatsűrűség csökkentését, a világítás, a vízvezeték javítását stb. Az olasz hatóságok biztosítottak arról, hogy olyan beruházások megvalósítására nyújtották a támogatást, amelyek állathigiéniája és -jóllét szempontjából meghaladták a 91/629/EGK⁽²³⁾ és 91/630/EGK⁽²⁴⁾ irányelvben meghatározott normákat. A 2004. november 24-i, 2004. december 3-án iktatott levélben a hatóságok benyújtották a beruházások listáját annak bemutatására, hogy ez utóbbiak az állathigiéniája és -jóllét javítására irányultak és meghaladják az állathigiéniája és -jóllét érvényben levő előírásait. Minden pénzügyi projektet az illetékes minisztériumi és regionális felügyelő bizottság ellenőrzött, hogy meggyőződjön arról, hogy a projekt kitűzött céljai megvalósultak-e.
- (77) A rendeletben előirányzott maximális támogatásintenzitást (35 % és 75 % hátrányos helyzetű térségekben), a kérdéses beruházásoknak nyújtott minden állami erőforrás beleértve, nem lépték túl.
- (78) Ezenkívül az olasz hatóságok biztosítottak arról, hogy az állatok összlétszáma nem emelkedett a beruházások véghezvitele következtében és hogy minden beruházást a 2328/91/EGK tanácsi rendelet 6. cikkének megfelelően hajtottak végre.
- (79) Amint az a VI. 1. a) részben pontosításra kerül, az engedélyezett költségek nem foglalják magukban, az úgynevezett pénzügyi egyensúly helyreállítási követelményeket, sem a veszteségek konszolidálására nyújtott kölcsönöket.
- (80) Az előzőleg elmondottak fényében az olasz hatóságok által az elsődleges termelésbe történő fent említett beruházásokra folyósított támogatások összhangban vannak a közös piaccal az EK-Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) albekezdése értelmében.
- VI.1. a) 3. A vállalatok pénzügyi egyensúlyának helyreállítására és a veszteségek konszolidálására nyújtott támogatások
- (81) Amint azt már az előző részben említettük, a 290/99. sz. törvény 5. pontjának 2. bekezdése rögzíti, hogy a 67/88 sz. törvény 15. cikkének 16. bekezdése értelmében nyújtott kölcsönök hitelkezdményei a fejlesztés kiegészítő akciói és az adósságok konszolidálása érdekében érvényben maradnak az integrált projekt részleges megvalósítása esetén is a 87/90. sz. törvény 1. cikke, aminek a 252/91. sz. törvény 1. cikke a helyére lép, azzal céllal, hogy a kölcsönben részesült integrált terv befejezésre kerüljön. Az 5. cikk 3. bekezdése rögzíti, hogy a fent említett törvény értelmében a kölcsönök hitelkezdménye csak a veszteségek konszolidálására szolgál, abban az esetben marad

⁽²³⁾ A Tanács 1991. november 19-i 91/629/EGK irányelve a borjak védelmére vonatkozó minimumkövetelmények megállapításáról (HL L 340., 1991.12.11., 28. o.).

⁽²⁴⁾ A Tanács 1991. november 19-i 91/630/EGK a borjak védelmére vonatkozó minimumkövetelmények megállapításáról (HL L 340., 1991.12.11., 33. o.).

érvényben az integrált terv teljesítésének teljes vagy részleges elmaradása esetén, ha a kedvezményben részesülő alany bemutatja az odaítélt hitel megkapott részéből megvalósítandó saját beruházási tervét.

- (82) A Bizottság kezdeti értékelésének tárgyát képező, a 290/99 sz. törvény 5. cikkében említett hitelkedvezményeket a 67/88 sz. törvény irányozza elő. A fenti törvény 15. cikk 16. bekezdése, amellyel kapcsolatban a Bizottság úgy döntött, hogy eljárást indít, rögzíti, hogy a szövetkezetek és konzorciumaik maximum 700 milliárd ITL értékben vágóhid-építési, átszervezési és bővítési kölcsönben részesülhetnek. Ezen kívül azt is előírja ez a törvény, hogy a fenti kölcsönök 1988. 100 milliárd ITL, 1989-ben 50 milliárd ITL értékben adósságonkonszolidálási műveletek céljára fordítsák az alanyok javára és a fent említett struktúrákkal és telepekkel kapcsolatban.
- (83) Ugyanakkor úgy a 290/99. sz. törvény 5. cikke, mind a 67/88. sz. törvény 15. cikkének 16. bekezdése lehetőséget nyújt arra, hogy az előirányzott hiteleket veszteségek konszolidálásának céljára használják fel.
- (84) Ezen kívül, szintén a maguk az olasz hatóságoknak a Bizottságnak a 252/91 sz. törvényre vonatkozó eljárás elindítására írott válaszelevelében nyújtott információk alapján ⁽²⁵⁾, az állam tudomásul vette azt, amit „pénzügyi egyensúly helyreállításának követelményei”-ként határoztak meg. Ugyanezen hatóságok szerint a projekt végrehajtása magas szintű pénzügyi elkötelezettséget követelt meg úgy a „fejlesztési projekt” hatékony végrehajtása, mint az ebből eredő pénzügyi elkötelezettség egyensúlyba hozása tekintetében ⁽²⁶⁾. A „pénzügyi egyensúly helyreállítása”-nak követelményeit a beruházások kiegészítő elemeinek tekintették, mivel szorosan kötődtek az említett beruházások által generált pénzügyi összeghez.
- (85) Az előzőek alapján látható, hogy az olasz hatóságok által a vonatkozó vállalkozásoknak nyújtott pénzügyi hitelek egy része azt a célt szolgálta, hogy ezek a társaságok szembe tudjanak nézni a kérdéses beruházások következtében felmerült pénzügyi terhekkel, de nem voltak szoros kapcsolatban ezekkel.
- (86) A Bizottság mindig kifejezte kétségét azzal kapcsolatban, hogy összeegyeztethető-e a közös piaccal a 67/88. sz. által előirányzott veszteség-konszolidálási és a 252/91. sz. törvény alapján hozott pénzügyi egyensúlyozó támogatások. Az eljárás elindításakor írt 2000. május 18-i válaszelevelükben az olasz hatóságok fenntartották, hogy mindkét támogatást az előirányzott integrált projektek keretén belül

megvalósuló beruházásokkal kapcsolatban nyújtották. Valóban az olasz hatóságok bejelentették, hogy maga a 67/88. sz. törvény összekapcsolta a veszteségek konszolidálásának elismerését a beruházási tervek tényleges végrehajtásával. Véleményük szerint a konszolidációs kölcsön egyszerűen arra irányult, hogy biztosítsa a szövetkezetet likviditását és ebből a szempontból ugyanazt a szerepet játszotta, mint a támogatás. Ez a kölcsön mindig egy beruházási projekthez kapcsolódó pénzügyi művelet volt.

- (87) E megállapítások ellenére a Bizottság kétségeit fejezte ki a fent említett támogatásokkal kapcsolatban leszögezve, hogy az olasz hatóságok állításától, a beadott leírástól és a törvények szövegétől eltérően úgy tűnik, hogy a támogatottakat ki akarták segíteni pénzügyi nehézségeikből attól függetlenül, hogy ténylegesen befejezték-e a beruházást. Ugyanabban a levélben, amelyben fenntartásait kifejezte, a Bizottság ezen kívül felkérte az olasz hatóságokat annak pontosítására, hogy a kérdéses támogatások összhangban vannak-e olyan esetleges rendelkezésekkel, amelyeket akkor alkalmaztak, amikor a támogatást nyújtották.
- (88) A fenti levélre ⁽²⁷⁾ adott válaszukban az olasz hatóságok azt nyilatkozták, hogy ami a pénzügyi egyensúly helyreállítását illeti, az előirányzott kezdeményezések figyelembe vették minden integrált projekt globális pénzügyi szükségletét. Ez a pénzügyi szükséglet a valódi és igazi beruházásokból és a pénzügyi egyensúlyból áll, ami nem haladhatta meg a teljes pénzügyi szükséglet 50 %-át. A pénzügyi egyensúly helyreállítása tehát garantálta a végrehajtott beruházásokkal kapcsolatos pénzügyi kötelezettségek visszafizetését.
- (89) A Bizottság e speciális pontra tett megjegyzései következtében az olasz hatóságok 2004. október 29-i, 2004. november 3-án íktatott levelükben azt irányozták elő, hogy elválasztják a pénzügyi egyensúly helyreállításának követelményeit az elfogadható költségektől. Ezért a társaságok pénzügyi egyensúlyi követelményeit, amelyek eredetileg a beruházásokkal kapcsolatban engedélyezett költségek között szerepeltek, levonták. Ez azt jelenti, hogy a hiteleknél az elfogadható költségek azok, amelyek közvetlen összefüggésben vannak azoknak a beruházásoknak a végrehajtásával, amelyek a fenti feltételekkel kapták meg a finanszírozást. A pénzügyi egyensúly helyreállítása valójában soha nem jelentette kiegészítő pénzügyi erőforrások nyújtását az állam által azoknak a vállalkozásoknak, amelyek integrált projekteket indítottak, hanem eredetileg az elfogadható költségekhez kapcsolódott.

⁽²⁵⁾ Az olasz hatóságok 2000. május 18-i levele.

⁽²⁶⁾ Idézet a fenti levél 5. oldaláról.

⁽²⁷⁾ Az olasz hatóságok 2000. október 13-i levele.

- (90) Az új számítás szerint (amely kizárja a pénzügyi egyensúly támogatását az elfogadható költségek közül), a támogatás intenzitása azoknál a szövetkezeteknél, amelyek részesültek belőle (a CONAZO és a Mantovai szociális tejjgazdasági Konzorcium), mindig az elsődleges termelés 35 %-ára korlátozódott, és a normális zónákban a feldolgozó és forgalmazó szektorban 55 %-nál alacsonyabb, a hátrányos zónákban 75 %-ra korlátozódik, amint azt a következő táblázat mutatja:

3. táblázat

Pénzügyi egyensúly helyreállítása

	Engedélyezett költségek (ITL)	Állami hozzájárulás (252/91. sz. törvény)	%
CONAZO			
Termelés	7 652 930 000	2 678 525 500	35,00
Feldolgozás a hátrányos helyzetű zónákban	4 972 623 097	3 729 467 323	75,00
Feldolgozás	48 753 248 149	20 700 797 658	42,46
CONAZO Összes	61 378 801 246	27 108 790 481	44,16
Mantovai Szociális Tejjgazdasági Konzorcium			
Feldolgozás a nem hátrányos helyzetű zónákban	6 067 000 000	3 260 533 100	53,74

- (91) Ami a **veszteségek konszolidálását illeti**, az olasz hatóságok pontosították, hogy az úgynevezett veszteség-konszolidálási finanszírozások célja egyrészt az úgynevezett „fejlesztési kölcsönök” finanszírozása, vagyis azon integrált projektek végrehajtásához kapcsolódó kölcsönöké, amelyeknél a 252/91. sz. törvénnyel rendelkezésre bocsátott erőforrások elégtelennek bizonyultak, másrészt és a „konszolidálási kölcsönöké” amelyek célja az előző beruházások finanszírozása.
- (92) A „fejlesztési kölcsönöket” a 252/91. sz. törvény által finanszírozott integrált projekteken belül engedélyezték és ugyanazokkal a feltételekkel. Ilyen hitelek engedélyeztek a CONAZO-nak, a GEA-nak és a Val di Cesola-nak. A kölcsönök támogatásának egyenértékét befoglalták a teljes támogatás-intenzitásba, míg a maximális támogatás egyenértéke a 252/91 sz. törvény értelmében nyújtott támogatások formájában nyújtott támogatás és a 67/88. sz. törvény értelmében nyújtott fejlesztési kölcsön. A teljes támogatás-intenzitás megfelel a Bizottság által akkor engedélyezett intenzitásnak (amint azt a fenti 2. táblázat mutatja).
- (93) Azok a konszolidációs kölcsönök viszont, amelyek csak a CONAZO-t érintik, korábban végrehajtott beruházásokra vonatkoznak és céljuk a korábbi beruházásokkal kapcsolatosan felvett finanszírozási kölcsönök költségének csökkentése. Ezeket a Bizottság 1989. március 7-ért levelében⁽²⁸⁾ rögzített feltételek mellett engedélyezték, amely szerint:
- A támogatásoknak (például a fizetendő kamatok terhének átvállalása) a beruházások finanszírozása előtt meglévő kölcsönök pénzügyi terhének megkönnyítését kell célozniuk;
- (94) A vizsgált esetben 2001. július 12-i és 2004. október 29-i, 2004. november 3-án iktatott levelükben az olasz hatóságok pontosították, hogy veszteség-konszolidálási hitelt egyetlen társaságnak, a CONAZO-nak nyújtottak, amelynek nem voltak pénzügyi nehézségei. A veszteségek konszolidálására nyújtott támogatás arra irányult, hogy megszüntesse azokat az adósságait, amiket azért halmozott fel, hogy megvalósíthassa előző beruházásait, azzal a céllal, hogy lehetővé váljon a szövetkezetnek az állattenyésztési ágazat modernizálását szolgáló új beruházásokba fogni. A konszolidálási kölcsönöket 1986 és 1993 között kezdett projektek finanszírozására folyósították, ezek célja vágóhidak megvalósítása, építkezés, berendezések és reprodukciós központ vásárlása volt 12 396 406 733 ITL értékben
- a támogatások felvételekor esetlegesen meglévő támogatások és az új támogatás kumulált összege nem haladhatja meg a Bizottság által az elsődleges termelést szolgáló beruházásokra megállapított arányokat: 35 %-ot vagy 75 %-ot a hátrányos helyzetű zónákban a 75/268/EGK irányelv értelmében a feldolgozás és forgalmazás szintjén történő beruházásoknál; 55 % (75 % az 1. célcsoportba tartozó zónákban);
- Az új támogatásokat a pénz költségének változása következtében nyújtott új kölcsönök kamatkiigazításának következtében kell folyósítani – a támogatások összegének alacsonyabbnak vagy ugyanolyannak kell lennie, mint az új támogatások kamatának – vagy olyan mezőgazdasági vállalatoknak kell nyújtani, amelyek jövedelmezőségi garanciákat adnak, különösen azokban az esetekben, amikor az előzőleg már meglévő kölcsönökből eredő pénzügyi összegek olyanok, amik veszélyeztethetik a mezőgazdasági üzemek túlélését, és felmerül a csőd kockázata.

⁽²⁸⁾ SEC(89) 343/2, 1989.3.7.

(körülbelül 6 millió EUR). A hozzájárulás bruttó támogatásának összege a globális elfogadható költségekhez viszonyítva 9 % (1 198 351 597 ITL). Nem haladja meg tehát a Bizottság által engedélyezett támogatásintenzitás, amint azt fent pontosítottuk.

(95) A támogatást azért engedélyezték, hogy segítsék a szövetkezetet a nagyon magas – 1986-ban 17,80 % -os 1993-ban 14,75 %-os – kamatlábak miatti nehézségek leküzdésében. Ezenkívül a szövetkezet új beruházásokba kezdett a 252/91. sz. törvény értelmében finanszírozott projektek keretén belül. Hogy ezekben a projektekben részt vegyen, a szövetkezetnek tiszteletben kellett tartani azt a sine qua non feltételt, hogy az állami hozzájárulás által nem fedezett globális pénzügyi szükségletet a kedvezményezett vállalatoknak két módon kell biztosítani:

- a) a vállalat tagjai működő tőkéjének emelésével vagy egy tízéves piaci kamatú hitellel egy legalább 20 %-os kvóta fedezésére;
- b) olyan garanciával, ami lefedi az egész projektet. A garanciát egy egyetemleges felelősségvállalási záradéknak kell kisérníe, aminek alapján az integrált projekt minden résztvevője felelős a többi társsal kapcsolatban, ha a projekt részben vagy egészben nem valósul meg.

(96) Az olasz hatóságok szerint az új pénzügyi kötelezettségek kumulálódása a régiekkel (amelyek az előző beruházások végrehajtásánál jelentkező magas kamatlábakból származnak) súlyos következménnyel járnak olyan pénzügyileg egészséges vállalkozások számára is, mint az intézkedéssel érintett. Ezenkívül a „konszolidációs kölcsönök” mindig annak a vállalkozásnak fejlesztési tervéhez kapcsolódtak, amelyik bizonyította a pénzügyi helyzetét, a végrehajtott és végrehajtandó beruházásokat, akárcsak a 94. pontban jelzett feltételek tiszteletben tartását.

(97) Azok a beruházások, amelyek számára a veszteségek konszolidálására kölcsönöket adtak, mások és teljesen függetlenek, mint a 252/91. sz. törvény alapján finanszírozottak, és a veszteségek konszolidációjával kapcsolatos állami hozzájárulás (a fent leírt feltételek mellett) nem hárul a 252/91. sz. törvény értelmében finanszírozott beruházások támogatásának intenzitására.

(98) Ezenkívül az olasz hatóságok hangsúlyozták, hogy a 290/99. sz. törvény 5. cikkének 3. bekezdésében foglaltakat (ez rögzíti, hogy a 67/88 sz. törvény értelmében nyújtott kölcsönök hitelkezelési feltételei csak a veszteségek konszolidálására szolgálnak, abban az esetben maradnak érvényben az integrált terv teljesítésének teljes vagy részleges elmaradása esetén, ha a kedvezményben részesülő alany bemutatja saját, megvalósítandó beruházási tervét az odaítélt hitel megkapott részéből), soha nem alkalmazták. Soha nem adtak támogatást (a veszteségek konszolidálására szolgáló kölcsön formájában) olyan beruházásokra, amelyeket nem integráltan valósítottak meg.

(99) Az olasz hatóságok által nyújtott információk alapján a Bizottság tehát arra a következtetésre jut, hogy:

- a 67/88 sz. törvény értelmében nyújtott veszteségkonszolidációs kölcsönök összhangban vannak az állami támogatásokra vonatkozó, akkor alkalmazott normákkal, amikor a támogatást engedélyezték,
- a 67/88 sz. törvény alapján nyújtott pénzügyi forrásokat, mint fejlesztési kölcsönöket, beleértették minden projekt globális pénzügyi dotációjába és az elsődleges termelésben vagy a feldolgozó- és feldolgozóágazatban történő beruházásoknál alkalmazható állami támogatások normáinak fényében kell értékelni őket (lásd. VI.1.a) és VI.1.a)2 pont),
- a pénzügyi egyensúly helyreállításának követelményei soha nem adtak alkalmat állami erőforrások átadására, és összegüket mindig levonták az engedélyezett költségekből.

VI.2. d) Ami a 290/99. sz. törvény 4. cikkében foglalt kölcsönöket illeti

(100) Az olasz hatóságok világosan rámutattak arra 2003. február 27-én írt levelükben, hogy a 290/99. sz. törvény 4. cikkében előirányzott intézkedést soha nem alkalmazták, mivel nem volt mód meghatározni azokat a hitelműveleteket, amelyeket a törvény finanszírozni akar (vagyis: az 1998. március 31-ig lejáró agrár, működési és meliorációs hitelműveleteket). Ilyen hitelműveletek valójában nem léteztek, és ezért nem adtak semmilyen állami támogatást a 87. cikk (1) bekezdése, a 290/99 sz. törvény 4. cikke keretén belül a Szerződés és az ehhez kapcsolódó intézkedések értelmében.

VI. 3 FINAGRA

VI.3.1. A támogatás fennállása

(101) Amint arról az előző bekezdés emlékezik, a 252/91. sz. törvény ezen kívül egy magánjogi részvételű pénzügyi társaság alapítását irányozza elő 70,114 millió ITL jegyzett és befizetett tőkével. A fő részvényes a mezőgazdasági és erdőpolitikai minisztérium, amely a társaság részvényeinek 92,79 %-át birtokolja. A fennmaradó 7,21 % 13 különböző hitelintézethez tartozik.

(102) A társaság szervezeti feladatai a következők: átszervezési és fejlesztési gazdasági/pénzügyi programok előkészítésének támogatása, kezességvállalás hitelműveletekért, piaci beszerzési műveletek, társaságok, szövetkezetek, konzorciumok, vállalatok és társulások és pénzügyi koncessziók részesedési kvótáinak vétele és átruházása.

(103) 1999. január 9-én az 1. sz. törvényerejű rendelettel a FINAGRA-t egyesítették a Sviluppo Italia S.p.A-val⁽²⁹⁾.

⁽²⁹⁾ 1999. január 9-i törvényerejű rendelet „Promóciós cégek és vállalkozások átszervezéséről és a Sviluppo Italia S.p.A létrehozásáról”.

- (104) Az olasz hatóságok ismételten megállapították, hogy a FINAGRA műveletei soha nem tartalmaztak állami támogatási elemeket és a FINAGRA mindig normális piaci feltételek között működött az EK-Szerződés állami vállalatokra vonatkozó 92 és 93. cikkéről (jelenleg 87–89. cikk) szóló bizottsági közlemény értelmében ⁽³⁰⁾.
- (105) Annak bizonyítására, hogy bemutassák: a FINAGRA mindig normális piaci körülmények között működött, a Bizottság kérésére az olasz hatóságok részletesen bemutatták a tizenkét művelet mindegyikét (az 5. cikk értelmében), amelyeket a társaság 1988. december 31-én jóváhagyott ⁽³¹⁾.
- (106) A Finagra intervencióinak elemzése azt mutatja, hogy a társaság három szinten működött:
- részesedések vásárlása,
 - kölcsönök nyújtása,
 - garanciák nyújtása.
- (107) 2002. október 13-i levelükben az olasz hatóságok hangsúlyozták, hogy, noha a társaság alapszabálya lehetővé tesz mentési és átszervezési műveleteket, a FINAGRA soha nem hajtott végre ilyen típusú műveleteket.

VI.3.1. a) Részesedések vásárlása

- (108) A Bizottság állami vállalatoknak magáncégekben történő részesedései vásárlásával kapcsolatos állásfoglalását a Bizottságnak az EK-Szerződés 92. és 93. cikkének alkalmazásáról kiadott közleménye szemlélteti. A fenti közlemény szerint „állami részvételen” a központi, regionális vagy helyi adminisztrációban való közvetlen részvételt kell érteni, vagy olyan pénzügyi intézményben vagy más nemzeti vállalatban való közvetlen részvételt, amelyeket az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében állami erőforrásokból finanszíroznak, vagy amelyek fölött gyakorolt központi, regionális vagy helyi irányítás domináns befolyást gyakorol.
- (109) Olaszország a Mezőgazdaságpolitikai Minisztériumon keresztül körülbelül 92 %-os részesedést birtokol a Finagránban, ezért ezt a részesedést „államinak” lehet nevezni a fenti közlemény alapján.
- (110) A Szerződés megállapítja a pártatlanság elvét a magántulajdon rendszerével kapcsolatban (*korábban 222. cikk*) és az állami s magánvállalatok egyenlőségének elvét. Ez azt jelenti, hogy a Bizottság akciója se nem büntetheti, se nem kedvezhet azoknak az állami hatóságoknak, amelyek tőkefinanszírozást hajtanak végre a vállalatoknak. A Bizottság abban sem illetékes, hogy véleményt alkosson a vállalatok finanszírozási módszeréről – kölcsön vagy saját tőke – attól a körülménytől függetlenül, hogy az alapok állami, vagy magáneredetűek-e. Ebben a tekintetben a Bizottságnak meg

kell győződnie, hogy a Finagrának más, a mezőgazdasági ágazatban működő vállalkozásokban való részesedése valóban állami támogatást jelent-e az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében, és így az EK-Szerződés 87., 88., 89. cikke alapján kell-e értékelni őket, vagy, ahogy azt az olasz hatóságok állítják, ezek az intervenciók nem jelentettek állami támogatást a fenti közlemény értelmében.

- (111) A közlemény négy helyzetet különböztet meg, amelyben az állami hatóságoknak alkalmuk nyílik társasági tőkerészesedés megszerzésére
- a) vállalat létrehozása;
 - b) magántulajdon részleges vagy teljes transzfere államba;
 - c) Egy meglévő állami vállalatba friss tőke injekciója vagy dotációs alapok tőkévé történő átalakítása;
 - d) egy meglévő magánvállalatnál részesedés tőkeemeléssel.
- (112) A közvetlen, részleges vagy teljes megvásárlása egy részesedésnek egy már meglévő vállalkozás tőkéjében, friss tőkeapport nélkül, nem jelent állami támogatást a kérdéses vállalkozásnak.
- (113) Az olasz hatóságok által átadott információk szerint a Finagrának a magánszektorban korábban meglévő vállalatokba történő intervenciói az érdekelt vállalat részvénytőkéjének emelésének formájában jelentek meg és ezért nem lehet azonnal kizárni, hogy állami támogatást nyújtottak az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében.
- (114) A friss tőke apportját egy magánvállalkozásnak nem lehet egyértelműen állami támogatásnak tekinteni, amikor a tőkét az állam olyan körülmények között bocsátja rendelkezésre, amelyek elfogadhatók lennének egy normális piaci viszonyok között működő magánberuházó számára. Ha viszont állami támogatásról van szó, amikor a „magán befektető” elvét nem tartják tiszteletben és a friss tőke-apportra olyan körülmények között kerül sor, amelyek nem elfogadhatók egy olyan magánberuházó számára, aki normális piaci körülmények között dolgozik ⁽³²⁾. A közlemény 3.2 pontja hat esetet sorol fel, amikor ez bebizonyosodhat.
- (115) 2000. október 13-i levelükben az olasz hatóságok kijelentik, hogy a részesedéseket mindig ideiglenes alapon hozták létre öt évnél nem nagyobb időszakra. Előzetes elemzés alapján tehát a részesedések a közlemény 3.3 iii. pontja alkalmazási területére eshetnek, ahol megállapítják, hogy állami támogatás áll fenn, amikor a részesedés rövidtávú, a tartamot és az eladási árat előre megállapítják oly módon, hogy a befektető érezhetően alacsonyabb

⁽³⁰⁾ EK-értesítő 9-1984. sz.

⁽³¹⁾ 33 458 millió ITL összegben.

⁽³²⁾ Ibidem, 3.3. pont

eredményt ér el annál, mint amit egy tőkepiaci beruházástól várható voltna el ugyanerre az időszakra. Az olasz hatóságok által nyújtott információk azonban azt mutatták, hogy a 3.3 iii. pontban előírányzott hipotézissel való hasonlóságok az állami támogatás létrehozásán erre az aspektusra korlátozódnak. Valóban, időben korlátozott vásárlás nem volt előírányozva egyetlen dokumentumban sem, és az adminisztrációs tanács belátására bízva döntöttek el, amelyben a többi 13 tag is képviseltette magát. A Finagra, amint azt előbb pontosítjuk (120. pont) részesedést vásárolt „pártolótagi” minőségében más szövetkezetekben és így magasabb haszonra tett szert, mint egy rendes befektető. A minden egyes pártoló tagra váró kötelezettség az volt, hogy őrizze meg egy minimális időre a részvényeket, de semmilyen kötelezettségük nem volt arra vonatkozóan, hogy ezen időszak lejártával eladja ezeket. Amint arra korábban rámutattunk, a Finagra egyike volt a több pártoló tagnak, (amelyek között pénzügyintézetek is szerepeltek) és ugyanazok a szabályok/kötelezettségek vonatkoztak rá, mint bármelyik másik magánbefektetőre. Más vállalkozások esetében a Finagra átlagos részesedése 3- és 3,5 év között ingadozott és az eladás piaci értéken zajlott. Az olasz hatóságok több alkalommal megerősítették, hogy a részvények eladási árát soha nem határozták meg előre, hanem piaci értéken rögzítették. Tagadták bármilyen olyan elem meglétét (jogi dokumentum, írott vagy szóbeli megállapodás vagy bármilyen típusú implicit szándék) amelyik azt mutatta volna, hogy a részesedés árát a priori meghatározták, mivel ez az eladás pillanatában jelentkező piaci érték volt (lásd a 2003. február 27-i levelet).

(116) Valóban, az olasz hatóságok szerint ezt az a tény mutatja, hogy egy kivételével minden esetben a Finagra a részvények eladásából pozitív díjazásban részesült. Az egyetlen kivételt egy szövetkezet (ARA) megvásárlása jelentette, amelyik ellenőrzött irányítást kért, 500 000 000 ITL veszteséggel (körülbelül 250 000 EUR). A részvények megvásárlása során elszenvedett veszteséget nem lehet persze annak a jelének tekinteni, hogy a Finagra nem úgy működött, mint bármelyik más magánbefektető, amikor a vállalkozásban való részvényvásárlás korrekt, és szilárd gazdasági és pénzügyi kiáltásokon alapult és minden eszköz rendelkezésre áll, hogy visszaszerezze a befektetett tőkét. A speciális esetben, amikor elhatározták a vásárlást, a szövetkezet átszervezési és modernizálási folyamatba kezdett azzal a céllal, hogy növelje a termelést és ésszerűsítse az ipari folyamatokat. A szövetkezet magas növekedési potenciált mutatott, mivel mélyen gyökerezett abban a földrajzi szövetben, amelyikben működött. Bevételei 1990. és 1994 között állandóan nőttek és gazdasági mutatói javulást mutattak. A szövetkezet mindazonáltal nehéz helyzetbe került, amikor szembe kellett néznie a modernizálás magas költségeivel és a hús árának csökkenésével. 1966-ban tehát irányítása ellenőrzés alá került. A szövetkezet, amelyik ezen kívül részt vett a 252/92. sz. törvény által finanszírozott integrált projektben, teljesítette a projekt rá eső részét. Az ellenőrzött irányítás befejezésekor az állam visszakapta a finanszírozott beruházásra eső teljes ráfordított összeget. A Finagra részvény-részesedése mindazonáltal elveszett a társaság ellenőrzött irányítása miatt, noha minden visszaszerzési eljárást aktiváltak. Az olasz hatóságok 2004. november 24-i levelükben pontosították, hogy beváltak egy garanciát 125 000 000 ITL összegben és így a 375 000 000 ITL

maradványösszeg a Finagra visszatartott hitelét képezi. Pillanatnyilag a visszaszerzési eljárás még függőben van és a Finagra még visszaszerzetheti (a szabályos visszaszerzési eljárások következtében) a kérdéses hitel legalább 40 %-át.

(117) Az előzőek következtében a Finagra rövid távú részesedését önmagában nem lehet állami támogatásnak tekinteni a 87. cikk (1) bekezdése értelmében.

(118) Figyelembe kell venni a részesedés más elemeit is. Egyébként az olasz hatóságok 2001. július 12-i levelükben alapos tanulmányt mutattak be annak érzékeltetésére, hogy részvényvásárlás formájában végrehajtott intervencióikat a piac alapelveinek megfelelően hajtották végre, a társaság pénzügyi helyzetének és különösen hitelvolumen-szerkezetének elmélyült értékelése után. Nem történt semmilyen beruházás, amikor a társaság helyzete olyan volt, hogy nem lehetett a befektetett tőke ésszerű időközben történő megtérülését előrelátni. Amint arra explicit módon rámutattak az olasz hatóságok, minden kérdéses esetben a Finagra intervenciói a társaság elmélyült elemzésén alapultak (a pénzügyi beszámolók elemzése a működés pillanatában), azt a lehetőséget szolgálva, hogy a végrehajtott beruházásokból normális jövedelmet szerezzenek. A társaság pénzügyi helyzete mindig szilárd volt. A vételi döntés előtt egy társaság gazdasági hatékonysága értékeléséhez használt kritériumok a következők voltak:

- a társaság piaci elhelyezése (földrajzi környezet, a diverzifikáció szintje, az eladások százaléka a globális és helyi piacon);
- a társaság profit/nyereség generálási tendenciái és azoknak az okoknak a kritikus elemzése, amelyek ezeket a profitokat meghatározzák;
- bruttó működési marzs, marginális profit és tiszta vagyon;
- a pénzügyi vezetés hatékonysága a teljes erőforrás felhasználásában.

Ezeket a kritériumokat a Finagra belső szabályozásában részletezték és kodifikálták.

Az olasz hatóságok részletezték öt társaság/szövetkezet részvényvásárlásainak jellemzőit, pontosan meghatározva a társaságok helyzetét a fent említett paraméterek mindegyike alapján (lásd a 2002. február 5-i levelet és a 2004. november 26-i levelet).

- (119) A FINAGRA egy társaságon belüli részesedése általában nem képviselt a vásárlás tárgyát képező társaság tőkéjének 30 %-nál többet, és soha nem haladta meg a FINAGRA tőkéjének 10 %-át abban a pillanatban, mikor döntés született a részesedés megvásárlási eljárásról, amint azt a következő tábla mutatja.

4. táblázat

A Finagra részesedése a vállalatok nettó tőkéjében ⁽¹⁾

Társaság			
MCLC	Nettó tőke	FINAGRA	%
1994	28 412 481 648	1 240 200 000	4,36
1995	28 458 138 741	2 479 800 000	8,71
1996	30 546 834 954	2 479 800 000	8,12
1997	32 191 589 226	2 479 800 000	7,70
1998	33 957 143 898	2 479 800 000	7,30
1999	32 090 948 834	1 239 600 000	3,86
2000	34 682 267 274	1 239 600 000	3,57
Unicarni	Nettó tőke	FINAGRA	%
1994	12 669 243 845	2 000 000 000	15,79
1995	13 416 526 526	2 000 000 000	14,91
1996	14 558 518 843	2 060 000 000	14,15
1997	51 844 215 895	1 060 000 000	2,04
1998	51 918 316 470	1 075 000 000	2,07
1999	57 568 500 113	765 899 344	1,33
2000	60 804 913 354	795 580 426	1,31
2001	63 879 483 570	778 153 996	1,22
2002	64 931 137 640	799 164 462	1,23
Ultrocchi	Nettó tőke	FINAGRA	%
1995	46 033 965 272	1 805 200 000	3,92
1996	46 202 537 881	1 805 200 000	3,91
1997	46 376 056 268	1 805 200 000	3,89
Guardamiglio	Nettó tőke	FINAGRA	%
1995	9 807 056 542	0	0,00
1996	17 688 327 264	3 000 000 000	16,96
1997	17 457 904 625	3 000 000 000	17,18
1998	17 703 648 203	3 000 000 000	16,95

⁽¹⁾ Minden év december 31-re vonatkozó adatok.

- (120) A társaságok mindig normális beruházási kilátásokat és elégséges saját finanszírozási marzsot mutattak. A végrehajtott műveleteknél a FINAGRA meghatározta a végrehajtott befektetések átruházásának a kritériumait és garanciákat kapott a többi féltől a fenti közlemény által tartalmazott alapelvekkel kapcsolatban. Amint azt a FINAGRA alapszabálya előírja, az irányító Tanács öt tagból állt, akik a kisebbségi társakat (bankok, hitelintézetek és magánvállalatok) is képviselték. A tanács minden döntését többségi alapon, és a Kormánytól teljesen függetlenül hozta. Ezeket a döntéseket az államigazgatásnak nem kell ratifikálnia vagy ellenőriznie. Az irányítótanács minden intervenciót teljesen függetlenül értékeli, tevékenységét a kereskedelmi bankoknál alkalmazott előírások tiszteletben tartásával végzi (385/93 sz. törvényerejű rendelet). A tanács a FINAGRA pénzügyi és hiteltevékenységét az államtól teljesen függetlenül végzi, döntéseit három elemre: a kockázatra, a várt jövedelemre és a vállalat gazdasági hatékonyságára alapozza. Ezeket az eljárásokat a FINAGRA belső szabályozása rögzíti.
- (121) Ezen kívül, amikor a részvétel a szövetkezetekre vonatkozott, a Finagra pártoló tagként vett részt. Ez azt jelentette, hogy az olasz normatíva szerint speciális pozíciót foglalt el a szövetkezetek rendes tagjaival szemben, vagyis:
- nagyobb profitot ért el, mint a rendes tagok (átlagosan 2 %-kal többet),
 - egy igazgatótanácsi tagot és egy számvizsgáló bizottsági tagot nevezhetett ki,
 - pártoló tagként részvételt szerezve egy szövetkezetben a Finagra megszerezte a befektetett tőke 50 %-a fölötti garanciát, zálog formájában. Ezt a garanciát a többi tagtól nem kérték és különleges garancia volt a Finagra részesedésének alárendelve.
- (122) Ezen a módon a Finagra, pártoló tagként részesedést szerezve szövetkezetekben, úgy működött, mint bármelyik más privát partner, nagyobb részben bankok és hitelintézetek, ugyanolyan feltételekkel. Az olasz hatóságok ezt bebizonyították, benyújtották az összes hitelintézet és magánvállalat listáját, amelyek a Finagra által részesedéssel bíró szövetkezetekben pártoló tagként vettek részt⁽³³⁾ (lásd 5. táblázat 136. pont). Ezek egyébként benyújtották egy banknak az egyik szövetkezetre, az MCLC-re vonatkozó intervenciójának dokumentációját, hogy bemutassák, hogy a Finagra ugyanolyan feltételek mellett dolgozott, mint bármelyik privát pártoló tag, azzal az egyetlen különbséggel, hogy a Finagra nagyobb garanciákat kért egy olyan döntés előtt, hogy finanszírozzon-e egy szövetkezetet támogató tagként. Ezen kívül határozatokat adtak ki az Unicarni pártoló tagjainak szánt kvóták kibocsátásra és sok magán-hitelintézet kérte, hogy pártoló tag szeretne lenni, (és el is fogadták).
- (123) A Finagrától kiegészítésként kért garancia egy jelzálog bejegyzéséből állt: a részvények 50 %-ának a Finagra javára történő bejegyzéséből. Példaként említve az MCLC esetében az állami jelzálog 1 240 000 000 ITL-t tett ki (a Finagra által visszatartott 2 479 800 000 értékű részvényekre) és az Unicarni esetében ez 674 000 000 ITL-re rúgott (a Finagra által visszatartott 2 850 900 000 ITL értékű részvényekre). Az olasz hatóságok hangsúlyozták, hogy az ilyen kiegészítő garanciát (amely jelentős a Finagra által tartott részvényekhez viszonyítva) más magán pártoló tagok nem kérték, és hogy szerintük további bizonyíték, hogy a Finagra a magánbefektetők ugyanazon (sőt még szigorúbb) kritériumait alkalmazta.
- (124) Utolsó elemként az olasz hatóságok ezen kívül megjegyezték, hogy a FINAGRA zárómérlege mindig pozitív tőkehozamot mutatott.
- (125) Az előző elemek alapján a Bizottság levonhatja a következtetést, hogy a részvényrészesedések megvásárlásával a Finagra úgy működött, mint piaci körülmények között bármelyik másik magánbefektető. A kérdéses vásárlással kapcsolatban tehát nem jelentek meg állami támogatási elemek a Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében.

VI.3.1. b) Kölcsönök nyújtása

- (126) Amint arra a fenti 106. pontban rámutattunk, a Finagra tevékenysége magába foglalta a hitelek nyújtását mezőgazdasági ágazatban működő vállalatoknak. Az olasz hatóságok által benyújtott információk alapján a Finagra összesen 17 800 millió ITL értékben nyújtott kölcsönöket.
- (127) 2002. október 13-i levelükben az olasz hatóságok kijelentették, hogy a kölcsönöket mindig piaci alapon nyújtották, olyan kamatlábat alkalmazva, amelyik tükrözte a nyújtott hitellel kapcsolatos kockázatot, és ami soha nem volt alacsonyabb a kölcsön nyújtásának pillanatában érvényesnél.
- (128) A kölcsönöket olyan kamatlábbal nyújtották, ami megfelelt a 18 hónapos vagy hosszabb állampapíroknál (Rendistato) alkalmazottnak, mínusz 5 pont. A minimális kamatlábat 3 %-ban rögzítették. Általában az állampapírok kamatlábat tekintik referenciapontnak a pénzügyi beruházások gazdasági hozamának meghatározáshoz. Egy befektetést akkor tekintenek jövedelmezőnek, ha előrelátható hozama legalább akkora, mint amit úgy lehet elérni, ha ezt az összeget állampapírokba fektetjük. Mindazonáltal, a Rendistato jövedelmének 5 ponttal való csökkentése azt jelenti, hogy a Finagranál kölcsön nyújtásakor alacsonyabb kamatokat fogadtak el a piaconál.
- (129) Ebben a tekintetben az olasz hatóságok megfigyelték, hogy azoknak a vállalatoknak a kiválasztását, amelyeknek e hiteleket nyújtották, különös figyelemmel történt azzal a céllal, hogy minimalizálják a fizetéseképtelenség kockázatát.

⁽³³⁾ Vállalatok és magántulajdonosok: CoopFons Spa, Agricola Sabbadina srl, CCFR Scarl. A hitelintézetek közül: Banca Agricola Mantovana, Em. Ro. Popolare Spa, Bipop Carire Spa, Banca popolare Verona – Banca S. Geminiano S. Prospero, Banca di Roma, Finec merchant Spa, Agrisviluppo Spa.

Valóban a kölcsönök nyújtásánál a Finagra úgy cselekedett, mint bármelyik piaci körülmények között működő pénzintézet, megvizsgálva a kölcsön nyújtásának lehetőségét a fent említett kedvezményezetteknek. A kölcsönöket a kérelmezők által bemutatott beruházások alapján nyújtották és a Szerződések mindig azon társaságok kötelezettségeivel összeegyeztetve irányozták elő a kölcsönnyújtás és a visszafizetés feltételeit, amelyek a kölcsönt kérték. A Szerződések mindig 48 hónapon belül írták elő a törlesztést, vagy a teljesítés elmulasztása vagy késedelme esetén azonnal. A kölcsönöket mindig gazdaságilag érvényes projektek támogatására nyújtották és a különféle alanyok aggregálására konkrét ipari programokon alapuló, reális fejlesztési célú projektek irányítására. A visszafizetési képességet a FINAGRA a rendelkezésre álló dokumentumok (pénzügyi beszámolók, beruházási projektek, hároméves tervek) valamint az ezt követő, a hitelintézetek ebből a célból végzett felméréseivel összhangban levő elemzések alapján értékelte. Egyébként mindegyik érdekelt társaság a megállapított határidőre visszafizette a megfelelő összeget, ami az olasz hatóságok szerint azt mutatja, hogy a társaságok kiválasztása tisztán gazdasági kritériumokon alapult és az volt a célja, hogy minimalizálja a nem fizetés kockázatát.

(130) A Finagra által beszedett minimális kamatláb 1999. május végén 3 % volt, bizonyos időszak eltelte után pedig 2 % (2000. júniusáig, amikor a Finagra beolvadt a Sviluppo Italiába). Egyértelműen alacsonyabb kamatokról van szó, mint a Bizottságnak a kérdésese időszakban alkalmazott referenciakamatai.

(131) Mindazonáltal nem lehet különbséget tenni szövetkezetek és magánvállalatok között, amelyek kölcsönöket kaptak. Csak két szövetkezet kapott kölcsönöket a Finagrától (az MCLC és az Unicarni) 8,3 milliárd ITL teljes összegben.

(132) A szövetkezetek esetében a kölcsönöket a Finagra a pártoló tagok, az 59/92. sz. törvény által előírt szövetkezeti tagok számára megállapított feltételek alapján nyújtotta, (lásd a fenti, 120. pont alatti leírást). A kölcsön nyújtásáról a Finagra dönt a kölcsön jövedelme alapján a szövetkezetek alapszabályában rögzített vonatkozó kamatlábak függvényében. Ezeket a döntéseket a Finagra igazgatótanácsa hozta, ebben minden pártoló tag és más tag képviselteti magát (köztük, amint arra korábban rámutattunk, különböző bankok, hitelintézetek és magánberuházók).

(133) Az alkalmazott kamatlábak részét alkották a tőkebefektetések elvárt jövedelmének, amelyekre a Finagra, pártoló tagi minőségben magasabb jövedelmet várt el, mint a rendes tagoktól, így tehát ez a Finagra globális befektetési stratégiájába lépett be. Valójában a Finagra nem csak hogy közvetlenül ellenőrizni tudta azoknak a társaságoknak a vezetését, amelyek a kölcsönöket kapták⁽³⁴⁾, és tudott magasabb profitot elérni, hanem csökkenteni is tudta az irányítási költségeket, mivel tagjai neves bankok és hitelintézetek voltak. Az olasz hatóságok kijelentették, hogy a többi privát pártoló tag, mivel pénzt kölcsönzött a szövetkezeteknek, amelyeknek tagja volt, ugyanazokat a kamatlábakat alkalmazta, amennyiben a társak által kapott kölcsönökre vonatkozó szabályozásban meghatározott kamatokról volt szó, mint amiket a szövetkezetek hagytak jóvá.

(134) Az olasz hatóságok szerint tehát a Finagra kölcsöneinél alkalmazott kamatokat más, a kölcsön nyújtásával kapcsolatban lévő feltételek fényében kell értékelni, vagyis

- a szövetkezetek pártoló tagja és a kölcsönadó közötti kapcsolat;
- az a tény, hogy a kölcsönnél alkalmazott kamatok minden pártoló tagnál ugyanazok;
- a Finagra közvetlen részvétele a kölcsönrel kedvezményezett szövetkezetek irányításában, igazgatótanácsaikban való részvételén keresztül;
- a tőkejövedelem 2 %-kal magasabb, mint a szövetkezetek bármelyik más „rendes” tagjáé;
- az a tény, hogy a Finagra csak olyan szövetkezeteknek nyújt kölcsönt, amelyek garanciát adtak a visszafizetésre, szigorúbb szabályokat alkalmazva a hitelnyújtásnál;
- a Finagra alacsony irányítási költségei annak a ténynek köszönhetően, hogy olyan bankok vesznek benne részt, amelyek megengedik, hogy alacsonyabb kamatokat érjenek el;
- a tőkegyűjtés belső szabályzata, amely a minimális kamatot 1999. májusáig 3 %-ban írja elő, akkor is, amikor a Rendistato mínusz 5 pont alkalmazása nullához közeli értékhez, sőt bizonyos esetekben negatív értékhez vezetne.

(135) Abból a célból, hogy megmutassák, a Finagra egyike volt ezen szövetkezetek pártoló tagjainak, az olasz hatóságok benyújtották a kérés szövegét (és az elfogadó választ), amit sok olasz szövetkezet nyújtott be azzal a céllal, hogy pártoló tagjai legyenek az MCLC-nek és az Unicarninak, ugyanolyan feltételekkel, mint a Finagra.

(136) Az MCLC és az Unicarni pártoló tagjainak számát a következő táblázat mutatja:

5. táblázat

Az MCLC és az Unicarni pártoló tagjai

	Az MCLC és az Unicarni pártoló tagjai
1994	23
1995	35
1996	39

⁽³⁴⁾ A Finagra, mint a szövetkezetek pártoló tagja, ki tudta nevezni az igazgatótanács egy tagját és egy tagot a számvizsgáló bizottságba.

	Az MCLC és az Unicarni pártoló tagjai
1997	52
1998	55
1999.	58
2000.	61
2001.	79
2002..	93
2003	103

2004-ben az Unicarninak 10 pártoló tagja volt 5 918 000 EUR finanszírozási kvóta értékben, az MCLC-nek pedig 64 pártoló tagja 1 559 286 EUR finanszírozási kvóta értékben.

(137) A kölcsönök odaítélésében minden pártoló tagra a kölcsönnyújtásra a szervezetek igazgatósága által jóváhagyott szabályok vonatkoztak. A kölcsönöket olyan kamattal nyújtották, ami megfelelt a 18 hónapos vagy hosszabb állampapíroknál (Rendistato) alkalmazottnak mínusz 5 pont. A minimálisan kért kamatot 1999. májusáig 3 %-ban rögzítették. A Finagra tehát a kölcsönöknek a szervezetek számára történő nyújtásában úgy működött, mint bármelyik másik (egyéni) pártoló tag.

(138) A támogató tagok a két szervezetetől szerzett alapok jelentős részét nyújtották. Amint azt a következő táblázat mutatja, az MCLC és az Unicarni 1996 és 2003 között kölcsönöket kapott a Finagrától és más magánbefektetőktől, minden pártoló tagtól.

6. táblázat

Kölcsönök nyújtása az MCLC-nek és az Unicarni-nak minden pártoló tagtól az 1996-2003 közötti időszakban

Év	Pártoló tagoktól kapott kölcsönök összesen (ITL)	Pártoló tagok száma	A Finagra által nyújtott kölcsönök (ITL)
1996	6 390 361 001	39	3 500 000 000 ⁽¹⁾
1997	6 727 572 001	48	
1998	10 366 345 007	51	33 000 000 000 ⁽²⁾
1999	10 274 854 007	53	
2000	8 342 949 006	53	
2001	8 520 314 006	54	
2002	6 603 670 715	91	
2003	7 491 842 237	98	

⁽¹⁾ Ez az összeg magába foglalja az 1996-ban az Unicarninak nyújtott négyéves ITL 500 000 000 értékű, valamint az MCLC-nek nyújtott ITL 3 000 000 000 értékű kölcsönt. Az MCLC ezenkívül 1994-ben 1 500 000 000 ITL értékben kapott kölcsönt (az olasz hatóságok 2001. július 5-i levele).

⁽²⁾ Az Unicarninak nyújtott kölcsön.

(139) Az a tény, hogy ezeket a kölcsönöket ugyanolyan feltételekkel nyújtották, mint a többi magánbefektető, aki jelentős mértékben fektetett be azokba a szervezetekbe, amelyekbe a Finagra pártoló tagi minőségben lépett be, mutatja az egyenlő bánásmód elvének tiszteletben tartását.

Ebből a szempontból a Finagra által a szervezeteknek nyújtott kölcsönök nem jelentettek állami támogatást a Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében.

(140) Az előző megfontolások alapján a Bizottság azt a következtetést vonhatja le, hogy a szervezeteknek nyújtott kölcsönöknél a Finagra úgy viselkedett, ahogy azt ugyanolyan körülmények között egy piacon működő magánbefektető tette volna. Az, hogy a Finagra előnyben részesít bizonyos mezőgazdasági kölcsönfelvevőket, abból az alapszabályból eredő hajlandóságból és elkötelezettségéből ered, hogy mezőgazdasági vállalatoknál járjon közbe.

(141) Más magánvállalatok esetében nem lehet kizárni, hogy azon támogatási kamatok, amik mellett a kölcsönöket nyújtották és a Bizottság által hivatkozott más kamatok közötti különbség állami támogatást jelentett a Szerződés 87. pont (1) bekezdése szerint, még ha tiszteletben tartották is a fenti 125-129 pontban felsorolt feltételeket. Valóban tagadhatatlan a különbség a magánvállalatoknak és azon szervezeteknek nyújtott kölcsönök hozama között, amelyekben a Finagra pártoló tag volt, és amit a fenti 131-133. pontban foglaljuk össze. A szervezetek esetében a Finagra, még amikor olyan kamatokot alkalmazott, amelyek alacsonyabbak voltak, mint a Bizottság referenciakamatái, úgy cselekedett, ahogy azt bármelyik magánbefektető tette volna ugyanebben a helyzetben,

magasabb hozamot várva el azoktól a tőkejövedelmektől, amelyekhez a kölcsönök kapcsolódnak. Ez a helyzet, amit a kiegészítő hozadék és a FINAGRA piaci viselkedése jellemez, amely viselkedés hasonlít a magánszféra

bármelyik szereplőjének a viselkedésére ugyanebben a helyzetben, egyértelműen nem fordul elő más magánvállalatoknak nyújtott kölcsönök esetében.

- (142) Az olasz hatóságok kijelentették, hogy a FINAGRA csak két magánvállalatnak nyújtott kölcsönt (a Guardamiglionak és az Ultrocchinak) és hogy az ezeknél a kölcsönöknél jelentkező kamat és a Bizottság által hivatkozott, abban a pillanatban alkalmazott kamat közti különbség - 3,18 és - 5,20 százalékpont között volt. Az olasz hatóságok szerint ezt a különbséget támogatásnak lehet tekinteni a 252/91. sz. törvény által előirányzott integrált projektekre vonatkozó, de a fenti törvény által finanszírozottól világosan megkülönböztethető beruházások befejezéséhez. A beruházások tehát, noha tiszteletben tartották a finanszírozásoknak a 252/91. sz. törvény keretében megvalósuló odaítélésének összes kritériumát, nem kaptak semmilyen finanszírozást a fenti törvény értelmében, sem más állami alapot. Ezek a projektek, bár integrált projektekre vonatkoztak, funkcionálisan függetlenek voltak tőlük. A kölcsönök tehát integrált projektek végrehajtására irányuló stratégiába illeszkedtek, de különböző finanszírozási eszközöket használtak (ha nem is kumuláltakat, mint ebben az esetben). A feldolgozó és forgalmazó ágazatban történő beruházások befejezésére folyósított kölcsönök bruttó támogatás összegének támogatásintenzitása 0,96 % és 4,51 % volt, amint azt a következő táblázat szemlélteti.

7. táblázat

A Finagra kölcsönei magánvállalatoknak

Kedvezményezett	Elfogadható költségek (nem fedezi a 252/91.sz. törvény) (ITL)	Kamatkülönbözlet (ITL)	Támogatás %-a
1	2	3	4 = 3/2
GUARDAMIGLIO	9 162 000 000	413 508 030	4,51 %
ULTROCCHI	42 940 033 423	415 954 000	0,96 %

- (143) Figyelembe véve, hogy minden szubvencionált beruházás megfelel a feldolgozó és forgalmazó ágazatban alkalmazandó, a VI.1.a) fejezetben felsorolt normáknak és hogy a támogatásintenzitás (mint az ezen kölcsönöknél alkalmazott kamat és a Bizottság abban a pillanatban alkalmazott referenciakamata közötti különbség bruttó támogatásaként számolva) az ebben a típusú befektetéseknél alkalmazható maximális támogatásintenzitást éri el, a Bizottság azt a következtetés vonhatja le, hogy a Finagra által magánvállalatoknak adott kölcsönök állami támogatást jelentenek a Szerződés 87. cikk (1) bekezdése értelmében. Ezek a támogatások összeegyeztethetők a közös piaccal az EK-Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) albekezdése értelmében.

VI.3.1. c) Garanciák nyújtása

- (144) 2004. október 29-én írt és 2004. november 3-án iktatott levelében az olasz hatóságok pontosították, hogy a Finagra egyetlen bankkölcsönökkel kapcsolatos garanciát nyújtotta Guardamiglio javára.
- (145) A Guardamiglio számára a 2 milliárd ITL értékű garanciát (kezeségvállalást) egy 17 milliárd értékű kölcsönre bocsátották ki, amit a Guardamiglio teljesen visszafizetett felszólítás nélkül.
- (146) Abban a pillanatban, amikor elkönyvelték a garanciát, az állami garanciák nyújtását megvizsgálták a Bizottság SG (89) D/4328 1989 április 5-i levelében, a Bizottság tagállamoknak írt SG(89) D/12772 1989 október 12-i

levelében és a Bizottságnak a tagállamoknak az EK-Szerződés 92. és 93. cikke tárgyában kiadott közlemény, és az állami kézműipari vállalatokról szóló 80/723/EGK irányelvben ⁽³⁵⁾ foglalt alapelvek fényében. A dokumentumok alapján a Bizottság csak akkor fogadta el a garanciákat, ha beváltásuk, Szerződés alapján, alá volt vetve olyan speciális feltételeknek, amelyek a kedvezményezett vállalat fizetési képességének kötelező bejelentéséhez vagy más hasonló eljáráshoz vezethettek. A garancia támogatási elemeinek értékelése magába foglalta a kölcsönfelvő pénzügyi helyzetének elemzését. A garanciákban felismert támogatás eleme annak a támogatásnak felel meg, ami aközött a kamat között van, amit a kölcsönfelvő a szabad piacon fizetne és aközött, amit a garancia kedvezményével megszerzett, az ez utóbbiért esetlegesen fizetett díj levonásával.

- (147) A vizsgált esetben az olasz hatóságok szerint a garancia nem tartalmaz állami támogatást a Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében a következő okok miatt:

- a kedvezményezettnek nincsenek pénzügyi nehézségei,
- a kölcsönvevő 17 milliárd ITL kölcsönt kapott a pénzügyi piacon, ami azt mutatja, hogy a társaság megbízható és e befektetés jövedelmező,

⁽³⁵⁾ HL C 307., 1993.11.13., 3. o.

- a garancia meghatározott pénzügyi műveletre vonatkozik, rögzített összegre és korlátozott időtartamra. A garancia csupán a teljes hitelösszeg 11 %-át fedi le;
- a kölcsönfelvevő nem kapta a kölcsönt a piaci kamattal kedvezőbb feltételeknél a FINAGRA garanciájának intervenciója következtében;
- a garancia beváltása el van látva a hitel visszafizetésének speciális feltételeivel, akár jogon kívüli eszközökkel vagy az olasz polgári törvénykönyvnek megfelelően az adott garantált tevékenységére vonatkozó hitel kényszerű végrehajtásával.
- a FINAGRA által kért díj évi 0,40 %-os kamat és az olasz hatóságok szerint a kiegészítő garanciákra érvényes⁽³⁶⁾ piaci árat képviseli, figyelembe véve a kedvezményezett szilárd pénzügyi helyzetét, gazdasági kilátásait és a megvalósítás alatt álló beruházásokat. Egy elsődleges garancia díja abban az időben az olasz hatóságok szerint 0,70 % volt. Kiegészítő garancia esetében a piaci ráta 0,40 % és 0,70 % között helyezkedett el, a kedvezményezett pénzügyi helyzetétől függően. Egy olyan vállalatnak nyújtott kölcsön esetében, amelyet a bankok összessége pozitívan ítélt meg, kedvező gazdasági kilátásokkal rendelkezett, és amely komoly modernizálási folyamaton ment keresztül, az évi 0,40 %-os ráta, amint azt az olasz hatóságok bejelentették, az ezen a tevékenységi típuson alkalmazandó piaci rátát tükrözi. A garancia egy alávettett művelettel van kapcsolatban (beruházások megvalósítása), amiket részben állami forrásokból finanszíroztak a 252/91. sz. törvényen keresztül, tehát az állami támogatások előírásainak megfelelően.

(148) Az előző információk alapján a Bizottság azt a következtetést vonhatja le, hogy a FINAGRA által nyújtott garancia a Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében nem jelent állami támogatást.

VII. KÖVETKEZTETÉSEK

(149) A Bizottság megállapítja, hogy Olaszország törvényellenesen hajtotta végre a szóban forgó támogatást, megsértve a Szerződés 88. cikkének (3) bekezdését. Mindazonáltal az előző megállapítások alapján meg lehet győződni arról, hogy:

- A 67/88. sz. törvény 15. cikkének 16. bekezdésében, a 290/99. sz. törvény 5. cikkében és a 252/91. sz. törvényben (integrált projektek) előírányzott intézkedések összegegyeztethetők a közös piaccal a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) albekezdése értelmében;
- a 290/99. sz. törvény 4. cikkében előírányzott intézkedések (vagyis: az 1988. március 31.-ig lejáró

agrár-, működési és meliorációs hitelműveletek) soha nem valósultak meg, tehát nem adtak helyet állami támogatásnak a Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében;

- a FINAGRA-nak a 252/91. sz. törvény értelmében részvény-részesedések vásárlására, szövetkezeteknek történő hitelnyújtásra és garanciák nyújtására irányuló intervenciói nem jelentenek állami támogatást a Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében;
- a FINAGRA-nak a 252/91. sz. törvény értelmében a magánvállalatok számára történő hitelnyújtásra irányuló intervenciói állami támogatásnak minősülnek a Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében. Ezek a támogatások összegegyeztethetők a közös piaccal az EK-Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) albekezdése értelmében,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

(1) Az Olaszország által a 67/88. sz. törvény 15. cikkének 16. bekezdése, a 290/99. sz., törvény 5. cikke és a 252/91. sz. törvény (integrált projektek) értelmében az állattenyésztési ágazat érdekében végrehajtott intézkedések, valamint a FINAGRA-nak a 252/91. sz. törvény értelmében végrehajtott, magánvállalatok számára történő hitelnyújtási intervenciói a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) albekezdése értelmében összegegyeztethetők a közös piaccal.

(2) A 290/99. sz. törvény 4. cikkében előírányzott, az 1988. március 31.-ig lejáró agrár-, működési- és meliorációs hitelműveletekre vonatkozó intézkedések soha nem valósultak meg, tehát nem adtak helyet állami támogatásnak a Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében.

(3) A FINAGRA-nak a 252/91. sz. törvény értelmében részvény-részesedések vásárlására, szövetkezeteknek történő hitelnyújtást és garanciák nyújtását célú beavatkozásai nem jelentenek állami támogatást a Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében;

2. cikk

E határozat címzettje az Olasz Köztársaság.

Kelt Brüsszelben, 2005. július 5-én.

a Bizottság részéről

Mariann FISCHER BOEL

a Bizottság tagja

⁽³⁶⁾ Valójában a Finagra által nyújtott garancia kiegészítő garancia volt, amennyiben a kölcsönt már fedezte egy elsődleges garancia.